

Nawae Najam **kêtôm** **JOAN KETO**

Nawae Najam kêtôm Joan Keto nec gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Bin ênêc tenjen to tenjenja en, tañ “kêtu ñamalac mêngêmoa nom gêwiñ aêac”. Teto Nawae Najam ñam buku tau gêwa sa gebe Lau tê sêsam-sêsam nê, sêkên êwiñ Jesu gebe Kilisi tau, tañ Anôtô gêjac mata en nañ, Anôtônê Latu tau ma lau, tañ sêkên êwiñ en oc sêngôn maten jali nañ (20:31).

Joan Gêjac m nê Nawae Najam gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Bin Tau ênêc tenjen to tenjenja, tañ ñaê lulu sêkwa taunjen. En keto gêñtalô ñagêdô, tañ sêwaka Jesu sa gebe Kilisi, tañ Anôtô gêjac mata nañ, to Anôtônê Latu en. Go keto gêñtalô ñabingalôm, tañ gêwa bin nañ Anôtô geoc lasê ña gêñtalô tau nañ, ñam sa. Buku ñasêbu tonañ gêjac ñagêdô sêkên gêwiñ Jesu to tédaguc en ñamiñ, mago ñagêdô sêli taun sa gêdên en ma sêjac jao taun e sêkên gêwiñ en atom. Jesu to nê ñacsenomi sêbiñ taun tôñ ñañêngosu, tec kêtu awê gêdên gêbêc, tañ sêkôc en tôñ nañ, ma kêpi bin, tañ en kêkên puc to gêjac êsêac têntac tôñ gêdên tañ ñacjo sêjac en kêpi ka ñanoc kêdabiñ nañ. Joan keto bin tonañ gêc môlêlatu 13-17. Go sêkôc Jesu tôñ to sêmêtôc ênê bin ma sêjac en kêpi ka e gêdi sa to jageoc tau lasê gêdên nê ñacsenomi ñamiñ nañ, teto gêc môkêlatu ñamuña.

Joan tec kêwaka bin tonec sa gêc awêgen gebe Dangôn maten jali ñam kêsêp Kilisigen. Anôtô gêsun moasiñ ñanô gêdên ñamalac sêkôc ñaômagen. Moasiñ tau en galocgen gêjac m ma kêkên lau,

tañ sêkêñ gêwiñ Jesu gebe intêna to biññanô ma danjonj maten jali ñamôkê en nan ñawae (14:6). Go Joanê biñ taujala teñ tonec gebe gê dôñ gêñ ñanô undambêña kêpi ñamalacnêñ gêñ kêtôm bêcgeñña amboac bu to mo ma ñawê to gejobwaga to nê domba ma wainmôkê to ñañanô.

Ñadênanj

1. Biñandanj 1:1-18
2. Ñackêsagu Joan ma Jesunê ñacsenomi ñamataña 1:19-51
3. Jesu kêkôc nê sakiñ sa gêjam mêtê lau gêmoa awêgeñ 2:1–12:50
4. Jesunê bêc ñamuña anja Jerusalem to malac, tañ gêc malac tau ñagala nan 13:1–19:42
5. Apômtau gêdi sa anjanaccmatênêñ ma geoc tau lasê 20:1-31
6. Ñatêkku gebe Apômtau geoc tau lasê anja Galilaia gêwiñ 21:1-25

Biñ danjônj maten jaliña

¹ Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nan Biñ tau gêmoa. Biñ tau tonan gêmoa jagêwiñ Anôtôgeñ, ma Biñ tau nan Anôtô tau. ² Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nan Biñ tau gêmoa jagêwiñ Anôtôgeñ. ³ Anôtô kêkêñ gêñ samob ña engeñ. En kêkêñ gêñ teñ ña en masi nec atom. ⁴ Maten jali ñam gêc Biñ tau ma maten jali tau tonan kêtû ñamalacnêñ ñawê. ⁵ Ñawê tau tec mênkêpô ñakesec, mago ñakesec gêjam auc atom.

⁶ Anôtô kêsakiñ ñamalac teñ, nê ñaê Joan. ⁷ En gêmênj gebe êwa Biñ sa, gebe êwa ñawê tau ñam sa, gebe ñamalac samob sêñô ênê biñ ma sêkêñ êwiñ.

⁸ Nac tau tonan njawê tau en atom, gêmên gebe êwa njawê nam sagen.

⁹ Njawê nanô tau tonac mênkêsêp nom e kêpô namalac samob. ¹⁰ En gêmoa nom ma Anôtô kékên nom na en, mago lau nomna sêjala en atom. ¹¹ En gêmên tau nê gamên, mago nê lau sêkôc en sa atom. ¹² Lau tan sêkôc en sa to sêkên gêwiñ en nan, tec kékên nyclai gédên êsêac gebe têtû Anôtônê nyalê. ¹³ Êsêacnên nam kêsêp dec to têtac kékac ma nac ten kêka lasêna atom. Nên nam jakêsêp Anôtôgen.

¹⁴ Bin tau kêtû namalac mên gêmoa gêwiñ aêac. Ma aêac talic ênê nawasi, tan moasiñ to bin nanô gêjam en auc nan, ma nawasi tau kêtôm Tama kékên gédên Latu tagen. ¹⁵ Joan gêwa en nam sa kékac awa sagen gebe “Nac tau, nan kasôm ênê bin gebe ‘nac tan êndan guc aê êmên nan, gêmun aê gebe en kêtû aênoc namata.’”

¹⁶ Aêac samob takôc moasiñ to moasiñ anga gên, tan gêjam en auc samucgen nangoc. ¹⁷ Anôtô kékên binsu gédên Mose kêsôm lasê, ma moasiñ to bin nanô kêsa anga Jesu Kilisi nê. ¹⁸ Namalac ten gêlic Anôtô atomanô, Anôtônê Latu tagen, tan gêngôn Tama labum nan, gêwa en nam sa.

Nackêsagu Joan gêjam mêtê

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Juda sêsakin lau dabunwaga to Lewinê wakuc anga Jerusalem dédên Joan sêja gebe têtû kênac en gebe “Aôm asa.” Ma Joan gêwa bin amboac tonac sa ²⁰ ma kêsôm lasê to gêsaj bin ten auc atom, kêsôm lasêgen gebe “Aê Kilisi tau atom.” ²¹ Tec êsêac têtû kênac en gebe “Amboac ondoc, aôm Elia me.” Ma en kêsôm gebe “Aê en atom.” Tec têtû

kênac enj gebe “Aôm oc propete tau me.” Tec enj gêjô êsêac awenj gebe “Masi.” ²² Go têtü kênac enj gebe “Aôm asa. Ôsôm acgom gebe awa binj sa êndênj lau, tanj sêsakinj aêac nanj. Aôm taôm ôwa taôm sa acgom.” ²³ Tec enj kêsôm gebe “Aê ñac tenj awa, tanj gêmôêc gêmôa gamênj sawa gebe ‘Amansanj Apômtaunê intêna’ amboac propete Jesaia kêsôm.”

²⁴ Go lau, tanj Parisai sêsakinj êsêac nanj, ²⁵ têtü kênac enj gebe “Aôm Kilisi tau atom ma aôm Elia atom, ma aôm propete tau atom, mago amboac ondoc tec kôsagu lau.” ²⁶ Tec Joan gêjô êsêac awenj gebe “Aê tec kasagu lau ña bugenj, ma ñac tau, nanj amac ajala enj atom nanj, tec wackêkô amac ñalunjenj. ²⁷ Enj kédaguc aê gêmênj, ma aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ñalêkônj atom.” ²⁸ Binj tonanj kêsä Betania, nanj gêc Jordan ñamakenj ônêña, gamênj tanj Joan kêsagu lau gêmôa nanj.

Anôtônê domba

²⁹ Nagelenj Joan gêlic Jesu gêdênj enj gêmênj ma kêsôm gebe “Kec, nê Anôtônê domba, tanj kêsip ñamalacnênj sec su nanj, tau tônê. ³⁰ Ñac tau, tanj ñawa enj sa gebe ‘Ñac tenj êndanjuc aê êmênj, nanj gêmunj aê gebe enj kêtü aênoc ñamata.’ ³¹ Aê tec kajala enj kwananjenj atom, mago Anôtô gebe lau Israel sêlic enj, tec aê mênkasagu lau ña bugenj.” ³² Joan gêwa binj ñagêdô sa gebe “Aê galic Ñalau kêsêp anja undambê amboac balôsi mênjgêmoa gêwinj enj. ³³ Aê tauc tec kajala enj kwananjenj atom. Mago ñac, tanj kêsakinj aê gamênj gebe jansanj lau ña bu nanj, kêsôm gêdênj aê gebe ‘Aôm oc ôlic Ñalau êsêp mênjêmoa êwinj ñac tenj. Ma ñac tau tonanj oc

ênsanġu lau ŋa Nalau Dabuġ.’ ³⁴ Biġ tonanġ aê galic, tec gawa sa gebe Anôtônê Latu enġ.”

Jesunê ŋacsenġomi ŋamataŋa

³⁵ Nagelenġ ma Joan to nê ŋacsenġomi luagêc sêmu jasêkô kêtiam ³⁶ e Joan mataanô gêlic Jesu kêsêlêġ ġemêġ ma kêsôm gebe “Kec, nê Anôtônê domba.”

³⁷ Ŋacsenġomagêc tau sêġô enġ kêsôm biġ tonanġ, tec têdaguc Jesu sêja. ³⁸ Jesu kêsa tau ôkwi e gêlic êsêagêc têdaguc enġ ma kêtû kênac êsêagêc gebe “Am-agêc asôm asagenġ.” Ma êsêagêc sêġô enġ awa gebe “Rabi” (tanam ôkwi gebe Mêtêmôkê), “aôm gôêc ondoc.” ³⁹ Ma enġ kêsôm ġêdêġ êsêagêc gebe “Amêġ, mênalic.” Tec êsêagêc sêja sêlic ġamêġ, taġ enġ ġêc nanġ, ma ġêdêġ bêc tonanġ agêc sêmoa sêwiġ enġ. Ma biġ tonanġ ġêdêġ oc gebeġ kwalangenġ.

⁴⁰ Ŋaclagêc taġ sêġô Joanġ kêsôm biġ tau e agêc têdaguc Jesu sêja nanġ, nêġ ŋac teġ tec Simon Petere lasi Andrea. ⁴¹ Ŋac tau kêtap têwa Simon sa kêtû ŋamata ma kêsôm ġêdêġ enġ gebe “Aêagêc atap Mesia tau sa” (tanam ôkwi gebe Kilisi). ⁴² Go ġêwê têwa ġêdêġ Jesu ġêja. Jesu mata ġê enġ ma kêsôm gebe “Aôm Joanġ latu Simon, tasam aôm gebe Kêpa acġom” (tanam ôkwi gebe Petere).

Jesu kêkalem Pilip agêc Natanael

⁴³ Nagelenġ Jesu gebe êna Galilaia e ġêdac Pilip ma kêsôm ġêdêġ enġ gebe “Ôndanġuc aê.” ⁴⁴ Ma Pilip tau anġa Andrea agêc Petere nêġ malac Betsaida. ⁴⁵ Pilip ġêdac Natanael ma kêsôm ġêdêġ enġ gebe “Ŋac taġ Mose keto biġ kêpi enġ ġêc biġsu to propete teto nanġ, aêac atap enġ sêġac. Enġ Josep latu Jesu anġa Nasaret.” ⁴⁶ Ma Natanael kêsôm ġêdêġ enġ

gebe “Gêñ ñjam tenj oc mênêsa Nasaret me.” Tec Pilip kêsôm gêdên enj gebe “Ômôênj ôlic.” ⁴⁷ Jesu gêlic Nata nael gêdên enj gêja ma kêsôm kêpi enj gebe “Kec, Israel ñanô enj, binjansanj tenj gêc êné ñalêlôm atom.” ⁴⁸ Natanael kêtú kênac enj gebe “Gôlic aê anja ondoc.” Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Pilip gêmôêc aôm atomgenj, ma aê galic aôm kôkô jambô ñalabu.” ⁴⁹ Ma Natanael gêjô enj awa gebe “Mêtêmôkê, Anôtônê Latu aôm, Israelnêñ kinj aômgor.” ⁵⁰ Go Jesu gêjô enj awa gebe “Aê kasôm gêdên aôm gebe Galic aôm kôkô jambô ñalabu, tec kôkênj gêwiñj aê nec me. Aôm oc ôlic ñanô ñagêdô êlêlêc gêñ tonanj su.” ⁵¹ Ma kêsôm gêdên enj gebe “Binjnanô, aê jasôm tobinjnanôgenj êndênj amac gebe Amac oc alic undambê êña ma Anôtônê anjela sêpi sêsêp dêndênj Ñamalacnê Latu.” * sêjam ñaê Petere ôkwi kesep taunj awenj gebe Kêpa. l

2

Senj awê to ñac ñamoasinj anja Kana

¹ Nábêc kêtú têlêac, go sêsi awê anja Kana Galiliana ma Jesu têna gêmôa gêwiñj. ² Ma sêkênj jaenj gêdênj Jesu to nê ñacsenjomi gêja amboac tonanj gebe sêninj moasinj sêwiñj. ³ Wain kêpa, tec Jesu têna kêsôm gêdênj enj gebe “Êsêacnêñ wain masi.” ⁴ Ma Jesu kêsôm gêdênj enj gebe “Awê, aêagêcnêñ asagenj ñagêdô gadênj taunj. Nôc nôc mênjêsa atom tagenj.” ⁵ Go têna kêsôm gêdênj sakinjwaga gebe “Enj embe êsôm binj tenj êndênj amac, nanj anjôm.” ⁶ Lau tau nêñ kupoc buña 6 kêkô kêtôm Judanêñ binj sêkwasinj

* **1:51:** Nae Kepa to ñae Petere ñam tagenj gebe poc. Lau Juda

taunj têtû selecņa. Ku tau tagen ɲalêlôm kêtôm sêsêwa bu bakep luagêc me têlêac êsêpņa. ⁷ Tec Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Asunj bu êsêp ku tonanj e mênjêc.” Tec êsêac sêsunj bu kêsêp e mênjêc poap tagenj. ⁸ Go kêsôm gêdênj êsêac gebe “Galoc akati ma akôc andênj Ɗac-kêsaê-gênwaga ana.” Tec êsêac sêkôc sêja. ⁹ Ɗac-kêsaê-gênwaga kêsâe e gêlic bu kêtû wain ma gêjam kauc ɲam. Tagenj sakinwaga, tañ sêsunj bu tau nanj, tec sêjalagac. Go gêmôêc ɲac-gêjam-awêwaga ¹⁰ mênjkêsôm gêdênj enj gebe “Lau samob sêkênj wain ɲajam lau sênôm gêmunj e kêtôm, go sêkênj wain ɲaôma kêdaguc. Ma aôm kôgaminj wain ɲajam e galoc, go kôkênj.”

¹¹ Jesu gêjac m nê gênjalô kêpi gênj tonanj anja Kana Galilaijanja ma geoc nê ɲawasi lasê, ma nê ɲacseɲomi sêkênj gêwinj enj.

¹² Gêgôm gênj tonanj su, go agêc têna ma lasii to nê ɲacseɲomi sêsêp Kapanaum sêja jasêmoa tonanj bec ɲagêdô.

*Jesu kêjanda têtulu-gênwaga anja lôm dabunj
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)*

¹³ Judanênj Pasa kêdabinj, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja. ¹⁴ Anja lôm dabunj enj kêtap sa gebe lau sejonj bulimakao to domba ma balôsi gebe lau sênam ôli, ma sêjô-monewaga sênjônj sêwinj. ¹⁵ Tec gêjam lêpoa kêtû bôcômbinj ma kêjanda êsêac samob to nênj domba ma bulimakao anja lôm dabunj sêsa awê sêja. Go kêsêwa sêjô-monewaga nênj mone sinj ma kêtinj tebo pinjonj. ¹⁶ Ma kêsôm gêdênj lau-têtulu-balôsiwaga gebe “Akôc gênj tau sa êsa awê êna. Anjôm Tamocnê andu Êtu andu sênam ôli gênjja

atom.” ¹⁷ Ma nê nacsenomi taên gêjam biñ, tañ teto gêc nañ gebe “Gaim tauc su katu nêmanduña.”

¹⁸ Tec Juda têtû kênac enj gebe “Aôm gôgôm gên amboac tonañ, nañ ôwa taôm sa ña gêntalô ondôc êndên aêac.” ¹⁹ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Embe anseñ lôm dabuñ tonec su ma oc jakwê sa êtôm bêc têlêac êtiam.” ²⁰ Tec Juda sêsôm gebe “Lôm dabuñ tecenec sêkwê sêmoa e jala 46 gêjaña, ma aôm tonañ gobe ôkwê sa êtôm bêc têlêac me.”

²¹ Jesu kêsôm biñ lôm dabuñña tonañ kêpi tau ôli.

²² Gêdên tañ Anôtô gênû Jesu sa anja nacamtênên nañ, nê nacsenomi taên gêjam ênê biñ tau tonañ ma sêkênj gêwiñ biñ, tañ teto gêc to biñ Jesu kêsôm nañ.

Jesu kêjala lau samob

²³ Jesu gêmoa Jerusalem gêdên omsêga Pasa ma gêgôm gêntalô lau taêsam sêlic, tec sêkênj gêwiñ ênê ñaê. ²⁴ Mago Jesu kêkênj tau pañ-pañ gêdên êsêac atom, gebe kêjala êsêac samob, ²⁵ ma kêpô lêna lau sêwa ñamalac tenj ñam sa êndên enja atom, gebe enj tau kêjala biñ, tañ gêc ñamalacnênj ñalêlôm nañ.

3

Jesu agec Nikodeme

¹ Parisainênj ñac tenj gêmoa, nê ñaê Nikodeme. Enj Judanênj kasêga tenj. ² Ñac tonañ gêdênj gêbêc gêdênj Jesu gêja ma kêsôm gêdênj enj gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm mêtêmôkê anja Anôtônê tec gômôênj, gebe gêntalô tañ aôm gôgôm nañ, ñamalac tenj oc êngôm êtôm atom, Anôtô êwiñ enj acgom.” ³ Ma Jesu gêjô enj awa gebe “Biññanô, aê jasôm tobiññanôgenj êndênj aôm gebe Ñamalac tenj embe êtu wakuc atom, oc êtôm gebe êlic Anôtônê gamênj atom.” ⁴ Go

Nikodeme kêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Ḥamalacanô êtôm gebe êtu wakuc êtiam amboac ondocḡenḡ. Oc êtôm gebe êsêḡ têna têtac lêlôm êtu dim luagêc ma êkôc enḡ êtiam me.” ⁵ Tec Jesu gêjô enḡ awa gebe “Biḡḡanô, aê jasôm tobiḡḡanôḡenḡ êndêḡ aôm gebe Bu to Ḥalau embe êkôc ḡamalac êtu wakuc atom, oc êsô Anôtônê gamêḡ êna atom. ⁶ Gêḡ taḡ ôli kêkôc naḡ ôli, ma gêḡ taḡ Ḥalau kêkôc naḡ ḡalau. ⁷ Ôḡac lêmam atom gebe kasôm gêdêḡ aôm gebe ‘Amac atu wakuc êtiam.’ ⁸ Mu kêsêlêḡ amboac kêsêlêḡ. Aôm gônô ḡakicsêa, mago mu-m to mutêḡpôê naḡ gôjam kauc. Lau taḡ Ḥalau kêkôc êsêac naḡ, nêḡ biḡ amboac tonanḡ.” ⁹ Ma Nikodeme gêjô enḡ awa gebe “Biḡ tonanḡ êtu anô amboac ondoc.” ¹⁰ Jesu gêjô enḡ awa gebe “Israelnêḡ mêtêmôkê aôm, mago gôjam kauc biḡ tonec me. ¹¹ Biḡḡanô, aê jasôm tobiḡḡanôḡenḡ êndêḡ aôm gebe Gêḡ taḡ aêac ajala naḡ, tec asôm lasê, ma gêḡ taḡ aêac alic naḡ, tec awa sa. Mago amac akôc aêacma biḡ, taḡ awa sa naḡ, sa atom. ¹² Aê kasôm biḡ nomḡa gêdêḡ amac, mago akêḡ gêwiḡ atom. Ma embe jasôm biḡ undambêḡa êndêḡ amac, oc akêḡ êwiḡ amboac ondoc. ¹³ Ḥamalac teḡ kêḡi undambê gêḡa atom, ḡac tagenḡ, taḡ kêsêḡ aḡa undambê gêmêḡ naḡḡenḡ. Enḡ Ḥamalacnê Latu tau. ¹⁴ Mose gêḡac moac ḡakatu sa aḡa gamêḡ sawa ma oc sênac Ḥamalacnê Latu sa êtôm tônê, ¹⁵ gebe ḡamalac samob, taḡ sêkêḡ gêwiḡ enḡ naḡ, sêḡḡonḡ matenḡ jali teḡḡenḡ.”

¹⁶ Gebe Anôtô têtac gêwiḡ ḡamalac kainḡ teḡ, tec kêkêḡ nê Latu tagenḡ gêmêḡ gebe samob, taḡ sêkêḡ gêwiḡ enḡ naḡ, sênaḡa atom, sêḡḡonḡ matenḡ jali teḡḡenḡ. ¹⁷ Gebe Anôtô kêsakinḡ Latu tagenḡ gêmêḡ

nom, gebe êmêtôc ñamalac atom, gêmênj gebe ênam ñamalac kêsi.

¹⁸ Lau tañ sêkênj gêwiñ enj nañ, oc êmêtôc êsêac atom. Ma lau tañ sêkênj gêwiñ enj atom nañ, têtap mêtôc sagac, gebe sêkênj gêwiñ Anôtônê Latu tagenj nê ñaê atom. ¹⁹ Mêtôc tau ñam amboac tonec gebe ñawê gêmênj nom, mago ñamalac têtac gêwiñ ñakesec kêlêlêc ñawê su, gebe sêgôm nêñ secgenj. ²⁰ Lau samob, tañ sêgôm sec nañ, têtac gedec ñawê ma oc nasêô lasê ñawê tau atom, gebe ñawê oc êmbu êsêacnêñ kolenj. ²¹ Ma lau tañ sêgôm biññanô ñanô kêsa nañ, tec oc nasêô lasê ñawê gebe êpô nêñ kolenj e ênêc awê, gebe sêgôm toAnôtôgenj.

Jesu agêc ñackêsagu Joan

²² Biñ tonañ su, go Jesu to nê ñacsenjomi sêja gamênj Judaiaña. Enj gêmoa gêwiñ êsêac gêmoa tonañ ma kêsagu lau. ²³ Ma Joan kêsagu lau gêmoa Aion, tañ gêc Salim ñagala nañ amboac tonañ gebe bu taêsam kêpoac tônê, tec lau sêja jakêsagu êsêac, ²⁴ gebe gêdênj tonañ sêkênj Joan gêngônj kapoacwalô atomgenj.

²⁵ Joanê ñacsenjomi to ñac Judaña tenj ac sêpa taunj kêtú biñ sêkwasiñ taunj têtú selecña. ²⁶ Go êsêac dêdênj Joan sêja ma sêsôm gêdênj enj gebe “Mêtêmôkê, ôlic acgom, ñac nañ agêc amoa Jordan ñamakenj ônêña awiñ taôm ma gôwa enj ñam sa nañ, tec tau kêsagu lau ma samob dêdênj enj sêja.” ²⁷ Tec Joan gêjô êsêac awenj gebe “Ñamalac tenj tau êkôc gênj tenj êtôm atom, Anôtô êkênj êndênj enj acgom. ²⁸ Taôm añôgac gebe kasôm gebe ‘Aê Kilisi atom, mago Anôtô kêsakiñ aê gamunj enj.’ ²⁹ Ñac

tañ sêsi awê gêjac eñ ñawae nañ, kêtù ñac-ênam-awêwaga. Mago ñac-ênamawêwaga nê ñac, tañ jakêkô ma gêñô eñ nañ, kêtù samuc ñac-ênam-awêwaga nê awa. Ma galoc aê amboac tonañ têtac ñajam kêlêlêc samucgeñ. ³⁰ Eñ êtôp ma aê jamêliñ.”

³¹ Eñ tañ aña lôlôc nañ, kêlêlêc samob su. Eñ tañ nê ñam gêc nom nañ, kêtù gêñ nomña ma kêsôm biñ nomña. Ma eñ tañ aña undambê nañ, kêlêlêc samob su ³² Biñ tañ eñ gêlic to gêñô nañ, tec gêwa sa, mago lau teñ sêkôc ênê biñ sa atom. ³³ Ma lau tañ sêkôc biñ tonañ sa nañ, sêlôc kêtù tòn gebe Anôtô eñ Ñac biññanôña. ³⁴ Ñac tañ Anôtô kêsakiñ eñ nañ, kêsôm Anôtônê biñ, gebe Anôtô kêkên Ñalau gêdên eñ kêtôm dôñgeñ atom, eñ kêsêwageñ. ³⁵ Tama têtac gêwiñ Latu, tec kêkên gêñ samob kêsêp eñ lêma. ³⁶ Eñ tañ kêkên gêwiñ Latu nañ, êñgôn mata jali tengeñ. Ma eñ tañ tañapêc gêdên Latunê biñ nañ, êlic gamên êñgôn mata jaliña atom, gebe Anôtô têtac ñandan giñ eñ tònjac.

4

Jesu agêc awê Samarianja

¹ Jesu kejala gebe Parisai sêñô eñ gêjam lau taêsam ôkwi têtù ñacsenomi to kêsagu lau kêlêlêc Joan ñawae, ² Jesu tau kêsagu lau atom, ênê ñacsenomigeñ sêgôm, ³ tec gêwi Judaia siñ ma gêmu gêja Galilaia kêtiam. ⁴ Gamên tonañ ñaintêna tagen kêsâ Samarianageñ gêja. ⁵ Tec eñ kêsêlên e gêô lasê malac Samarianja teñ ñaê Sukar gêc kôm, tañ Jakob kêkên gêdên latu Josep nañ ñagala. ⁶ Ma Jakobnê bumata kêpoac tonañ. Jesu kêsêlên e têtewa

gêbac tec gêngôn bumata tau, ma oc amboac kêkô ñalungeñ.

⁷ Go awê teñ anğa Samaria kêsa gêmêñ gebe êtê bu. Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôkêñ bu mênjanôm.” ⁸ Gêdêñ tonan Jesunê ñacseñomi sêsa malac sêja sebe sênâm ôli mo. ⁹ Ma awê Samariaña tonan kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aôm Juda ma aê awê Samariaña, mago amboac ondoc tec koteñ gebe jakêñ bu aôm ônôm nec.” (Gebe Juda to lau Samaria nêñ biñ gelom tau atom.) ¹⁰ Go Jesu gêjô eñ awa gebe “Aôm embe ôjala gêñ, tañ Anôtô kêkêñ nañ, to ñac tañ kêsôm gêdêñ aôm gebe Ôkêñ bu mênjanôm nañ, go aômgeñ oteñ eñ gebe êkêñ bu mata jaliña êndêñ aôm.” ¹¹ Ma awê kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, aômnêm laclu masi ma bu nec gacgeñ kêsêp gêja su, ma aôm oc ôkôc bu mata jaliña tau anğa ondoc. ¹² Aêac tamenï Jakob kêkêñ bumata tonec gêdêñ aêac. Êsêac to latui ma nê bôc sênôm bu tau. Aôm kôlêlêc eñ su me.” ¹³ Go Jesu gêjô eñ awa gebe “Lau samob, nañ sênôm bu tonec, oc êjô êsêac êtiam. ¹⁴ Mago teñ embe ênôm bu, tañ aê oc jakêñ êndêñ eñ nañ, oc bu êjô eñ êtiam atom, êôc eñ tôñ endeñ tôñgeñ. Gebe bu, tañ aê jakêñ êndêñ eñ nañ, êtu bumata êpulu anğa ênê ñalêlôm ma êkêñ eñ êngôn mata jali teñgeñ.” ¹⁵ Tec awê tau kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, ôkêñ bu tonan êndêñ aê acgomman, gebe bu êjô aê êtiam atom ma jamêñ tonec êtu jatê buña êtiam atom.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôna ômôêc nêmm akweñ, agêc amu amêñ tonec.” ¹⁷ Tec awê gêjô eñ awa gebe “Aêñoc akweñ masi.” Go Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Kôsôm jagêdêñ gebe nêmm akweñ

masi. ¹⁸ Aôm gôjam ñac lemen ten su, ma ñac, tañ galoc gôjam gômoa nañ, nê m akwen en atom. Tec kôsôm jagêdên.”

¹⁹ Ma awê kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, aê galic aôm propete ten. ²⁰ Aêac tamenj teten mec anga lôc tônê, ma amac tec asôm gebe aten mec ñamala gêc Jerusalem.” ²¹ Go Jesu kêsôm gebe “Awê, ôkên êwin aê gebe noc ten oc mênêsa, nañ aten mec êndên Tamoc anga lôc tônê to Jerusalem atom. ²² Amac tonan aten mec gêdên ñac, tañ ajala en sapu nañ, ma aêac tec aten gêdên ñac, tañ ajala en nañ, gebe Anôtô ênam ñamalac kêsî ñamoasin êsa anga Judanên. ²³ Mago noc oc mênêsa, ma noc tau kêdabin su, ma êsêac, tañ teten mec ñanô nañ, oc teten êndên Tamoc tonalau ma tobinñanôgen. Tamoc tec gesom lau, nañ teten mec amboac tonan êndên en. ²⁴ Anôtô en Njalau, ma êsêac, tañ teten mec êndên en nañ, teten tonalau ma tobinñanôgên.” ²⁵ Ma awê kêsôm gêdên en gebe “Aê kajala gebe Mesia, tañ sêsam en sebe Kilisi nañ, oc êmên. Êndên noc êmênña, oc êwa bin samob ñam sa êndên aêac.” ²⁶ Tec Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ñac tau aê, tec kasôm bin gêdên aôm.”

²⁷ Gêdên tonan ênê ñacsenjomi sêô lasê e têtakê, gebe gêjam binjalôm gêwin awê ten. Mago nê ten kêsôm gebe “Aôm gobe amboac ondoc,” me “Aôm kôsôm asagen gêdên en,” nec atom. ²⁸ Awê tau gedec nê ku kêkô ma gêja malac jakêsôm gêdên lau gebe ²⁹ “Amên alic ñac ten, tê kêsôm ñoc gên, tañ gagôm nañ, samob lasê nê. Oc moae Kilisi tau me.” ³⁰ Tec êsêac sêsa anga malac dêdên en sêja.

³¹ Gêdên ñasawa tonan en ênê ñacsenjomi jateten

en gebe “Mêtêmôkê, ôniņ gêņ.” ³² Tec enj kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aêņoc mo teņ tec gêc, amac ajala atom.” ³³ Ma ênê ñacsenomi sêsôm gêdêņ taun gebe “Ñac teņ kêkêņ gêņ taniņņa gêdêņ enj me.” ³⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aêņoc mo tonec gebe jaņgôm ñac, taņ kêsakiņ aê gamêņ naņ, nê biņ êtu tôn to janac dabiņ ênê koleņ. ³⁵ Amac asôm gebe ‘Ajôn aclê ênaņa acgom, go tajoņ kôm ñanô sa,’ asôm me masi. Ma aê tec jasôm êndêņ amac gebe Aôc matemanô ña alic gêņ kômņa gebe mo tau ñakwac kêtû sôlôcgac. ³⁶ Ñac-kejoņ-sawaga kêkôc nê ñaôli tec gêmoa ma gêjac ñanô sêņgôn mater jali teņgeņņa sa, e ñackêsêgêņwaga agêc ñac-kejoņ-sawaga lulugenj têtac ñajam. ³⁷ Biņ tonec biņņanô gebe ñac teņ kêsê ma ñac teņ kejoņ ñanô sa. ³⁸ Aê kasakiņ amac gebe akôc kôm, taņ ajam atom naņ, ñanô sa. Lau teņ gêjam ñakôm su, ma amac akôc êsêac lemeņgêdô su.”

³⁹ Lau Samaria taêsam aņga malac tonañ sêkêņ gêwiņ enj kêtû biņ, taņ awê kêsôm lasê gêdêņ êsêac naņņa gebe “Enj kêsôm aêņoc gêņ, taņ gagôm naņ, samob gêdêņ aê.” ⁴⁰ Amboac tonañ lau Samaria dêdêņ enj sêja ma teten enj gebe êmoa êwiņ êsêac. Tec enj gêmoa gamêņ tonañ kêtôm bêc luagêc. ⁴¹ Lau taêsam kêlêlêc sêkêņ gêwiņ enj kêtû enj tau nê biņņa, ⁴² ma sêsôm gêdêņ awê tau gebe “Aêac akêņ gêwiņ kêtû aômnm biņņagenj atom, gebe aêac taun aņô to ajalagac gebe ñac tecenec kêtû ñamalac samob nêņ kêsiwaga biņņanô.”

Jesu gêgôm kiņnê ñacnê latu ôli ñajam kêsâ

⁴³ Bêc luagêc tonañ gêjaņa, go Jesu gêdi aņga tonañ gêja Galilaia. ⁴⁴ Enj tau tec kêsôm lasê gebe

“Propete ten oc tetoc en sa anga tau nê malac atom.” ⁴⁵ Gêdên ten jagêô lasê Galilaia nan, lau Galilaiana sêkôc en sa kêtû sêlic gên samob, ten gêgôm gêdên om gêmoa Jerusalem nan, gebe ten sêlic om tonan sêwin. ⁴⁶ Amboac tonan gêmu gêja Kana Galilaiana, ten gêjam bu ôkwi kêtû wain nan.

Kinê nac ten gêmoa Kapanaum, nan latu gêmac gêc. ⁴⁷ Nac tau gênô Jesu anga Judaia gemên Galilaia nawae ma gêdên en jaketen en gebe êsêp êwin en naêngôm ênê latu ôli najam esa, gebe en awa kêtû dambê. ⁴⁸ Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Amac embe alic gêntalô to gênsêga atom, oc akên êwin atom.” ⁴⁹ Tec kinê nac kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, ôsêp ôwin aê nagaô, gebe noc napaê oc êmac êndu.” ⁵⁰ Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ôna, latôm oc êmoa mata jali.” Nac tau kêkên gêwin bin, ten Jesu kêsôm gêdên en nan, ma gêja. ⁵¹ Kêsêlên gêmu kêsêp gêmoa ma nê sakinwaga sêpuc en tontôn sêja e sêsôm gêdên en gebe “Latôm gêmoa mata jali.” ⁵² En kêtû kênac ockatu nasawa, ten nac tau ôli kêpôlac tau su nan, gêdên êsêac e sêsôm gêdên en gebe “Gêdên nôgen katun gêmu kêsa ma ôli nandan gawi en sin.” ⁵³ Ma tama kêjala gebe oc kêtôm tonan, tec Jesu kêsôm gêdên en gebe “Latôm oc êmoa mata jali.” Amboac tonan êsêac to nê gôlôac samob sêkên gêwin Jesu. ⁵⁴ Gêntalô tonan Jesu gêgôm kêtû luagêc gêdên ten gêmu anga Judaia gêja Galilaia nan.

5

Nac gêmac anga bugêjactor ôli najam kêsa

1 Tonê su ma Judanêḡ om teḡ kêdabinḡ, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja. 2 Ma bugêjactonḡ teḡ kêpoac Jerusalem kêsi sacgêdô dombaḡa, sêsam ḡa Ebolai awenḡ gebe Betsada, ma andu sêlêb lemenḡ teḡ kêkô tonanḡ. 3 Lau togêmac taêsam sêc tonanḡ, matenḡpec to maginḡ kêsu ma ḡatêkwa kêtû golonḡ. [Êsêac sêonḡ gebe bu tau ḡakotonḡ-kotonḡ êsa 4 gebe Apômtaunê anela teḡ kêsêp bu ḡatonḡ tau jakêjali bu tonanḡ kêsêp ḡasawa elêmê. Bu tonanḡ embe ḡakotonḡkotonḡ êsa ma ḡac teḡ embe êsêp êtu ḡamata, nanḡ oc ôli ḡajam êsa, gebe bu tonanḡ kepenḡ gêmac su palinḡ-palinḡenḡ.] 5 ḡac teḡ gêc tonanḡ, nanḡ gêmac gêc e ḡajala kêtôm 38. 6 Jesu gêlic ḡac tau gec ma kêjala gebe gêmac tonanḡ gêjam enḡ tôḡ kêtôm têm taêsam su, tec kêtû kênac enḡ gebe “Gobe ôlim ḡajam êsa me masi.” 7 Ma ḡac gêmac tau gêjô enḡ awa gebe “Apômtau, bu tonanḡ embe ḡakotonḡ-kotonḡ êsa, nanḡ ḡoc ḡac teḡ gebe êkêḡ aê jasêp bu ḡatonḡ tau jana nanḡ, gêmoa atom. Tauc gabe jana, tec ḡawapac ma lau sêmuḡ aê ḡapanḡ.” 8 Tec Jesu kêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Ôndi sa, oc nêḡ mê sa ma ôsêlêḡ,” 9 e gacgenḡ ḡac tau ôli ḡajam kêsa, gêôc nê mê sa ma kêsêlêḡ.

Ma gêḡ tonanḡ gêdêḡ sabat. 10 Tec Juda sêsôm gêdêḡ ḡac, taḡ ôli ḡajam kêsa nanḡ gebe “Sabat tec gêc, amboac tonanḡ kêtôm atom gebe ôc mê.” 11 Ma enḡ gêjô êsêac awenḡ gebe “ḡac nanḡ gêgôm aê ôlic ḡajam kêsa nanḡ, kêsôm gêdêḡ aê gebe ‘Oc nêḡ mê sa ma ôsêlêḡ.’ ” 12 Ma êsêac têtû kênac enḡ gebe “ḡac asa tê kêsôm gêdêḡ aôm gebe ‘Ôc nêḡ mê sa ma ôsêlêḡ.’ ” 13 Mago ḡac taḡ ôli ḡajam kêsa nanḡ, gêjam kauc, gebe lau taêsam sêkac sa sêmoa ma Jesu kêtainḡ tau su anḡa êsêacnêḡ.

14 Tonê su ma Jesu kêtap en sa gêmoa lôm dabun ma kêsôm gêdên en gebe “Ôlic acgom, ôlim njam kêsagac. Amboac tonan òngôm sec êtiam atom, gebe gen ten etap aôm sa êlêlêc gêmunja su atom.”
 15 Go nac tau jakêsôm gêdên Juda gebe “Nac tan gêgôm aê ôlic njam kêsana Jesu.” 16 Amboac tonan Juda sen olin Jesu gebe gêgôm gên amboac tonan gêdên sabet. 17 Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Tamoc gêjam kôm e mêngêdên galoc, ma aê gajam kôm amboac tonan.” 18 Kêtu tonanja Juda dêdib en njanogen sebe sênac en êndu kêtu gêgôm sabet popocnagen atom, kêtu bin, tan en kêsam Anôtô tau gebe Tama ma gêgôm tau kêtôm Anôtô nanja gêwin.

Jesunê naclai nam

19 Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgen êndên amac gebe Latu kêtôm gebe tau êngôm gên ten atom. Gên tan en êlic Tama gêgôm nan, go êngôm êtôm tonan, gebe gên, tan Tama gêgôm nan, Latu gêgôm amboac tonanjen.
 20 Tama têtac gêwin Latu ma kêtôc gên samob, tan en tau gêgôm nan, gêdên en ma oc êtôc kôm êlêlêc tonan su êndên en e amac oc ênac lemem. 21 Tama gênu nacmatê maten jali kêsana. Ma Latu tau ênu êsêac, tan taê ênam nan, maten jali êsana amboac tonanjen. 22 Tama tau oc êmêtôc nac ten atom. En gêwi mêtôc sin samucgen gêdên Latu, 23 gebe njamalac samob tetoc Latu sa êtôm tetoc Tama sa. Ten embe etoc Latu sa atom, nan oc etoc Tama, tan kêsakin en gêmên nan, sa atom amboac tonan.

24 “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgen êndên amac gebe Nac tan gênô noc bin ma kêkên gawin nac, tan

kêsakiñ aê nan, en gêngôn mata jali tenjen. Ma en oc êô lasê mêtôc atom, en anga gêmac êndu tau jagelom gêngôn mata jali. ²⁵ Biñnanô, aê jasôm tobiñnanôgen êndên amac gebe Noc ten oc mênêsa, ma noc tau kédabiñ su gebe ñacmatê sêñô Anôtônê Latu awa, ma êsêac, tañ sêñô nan, oc sêngôn mater jali. ²⁶ Tama mata jali ñam gêc en tauña ma kékên Latu mata jali ñam gêc en tauña amboac tonanjen. ²⁷ Ma kékên ñaclai gédên en gebe êmêtôc ñamalac gebe en Ñamalacnê Latu. ²⁸ Anac lememe atom, gebe noc oc mênêsa ma samob, tañ sêc sêô nan, oc sêñô en awa ²⁹ ma mênêsêsa. Lau tañ sêgôm gen ñajam nan, sêndi sa sêngôn mater jali. Ma êsêac, tañ sêgôm sec nan, sêndi sa gebe têtap mêtôc sa.

Lau sêwa Jesunê ñam sa

³⁰ “Aê katôm gebe tauc jangôm gên ten atom. Aê jamêtôc êtôm ganô. Tec ñoc mêtôc tau jagédên gebe gagôm tauc ñoc biñ atom, gagôm ñac, tañ kêsakiñ aê nanjen nê biñ.

³¹ “Aê embe jawa tauc ñam sa, oc jawa sa êtôm atom. ³² Ñac ten gêwa aê ñam sa tec gêmoa, ma aê kajala biñ, tañ gêwa sa kêpi aê nan, gebe biñnanô. ³³ Amac tonan asakiñ lau dédên Joan sêja, ma en gêwa biñnanô ñam sa, ³⁴ mago biñ, tañ ñamalac sêwa sa nan, aê nec kakôc sa atom, tagen kasôm biñ tau gebe ênam amac kêsi. ³⁵ Joan kêtû ja, nan gelom ñawê kêpô gamên nan, ma amac abe atu samuc ênê ñawê têlagen. ³⁶ Ñoc biñ gêwa aê ñam saña kêlêlêc Joanê su, gebe kôm tañ tamoc kékên aê gebe janac dabiñ nan, tec gajam. Ma kôm tau gêwa aênoc ñam sa gebe Tamoc kêsakiñ aê. ³⁷ Ma Tamoc, tañ kêsakiñ aê nan, gêwa aênoc ñam sa. Amac anô

ênê awa atom e alic enj lanô atom. ³⁸ Ma ênê binj gêc amacnêm ñalêlôm atom, gebe akêñ gêwiñ ñac, tanj kêsakiñ aê nanj atom. ³⁹ Mêtê tanj teto gêc nanj, amac apuc atu dôbgenj amoa, abe anjônj matem jali tenjenj ñam jakêsêp binj tonanj, ma binj tonanj ñai gêwa aê ñam sagoc. ⁴⁰ Mago amac abe andênj aê amênj akôc matem jali ñam atom.

⁴¹ “Aê jakôc waec anja ñamalacnênj atom. ⁴² Mago aê kajala amac têmtac gêwiñ Anôtôña gêc nêmm ñalêlôm atom. ⁴³ Aê gamênj gajam Tamoc lanô, mago amac akôc aê sa atom. Ñac tenj embe êmênj ênam tau lanô, go akôc enj sa. ⁴⁴ Amac tanj akôc waem anja taôm nêmm ma matem gêdiñ waem anja Anôtô tagenj nê atom nanj, atôm gebe akêñ êwiñ amboac ondoc. ⁴⁵ Taêm ênam gebe aê jandônj amacnêm binj êndênj Tamoc nec atom. Ñac-êndônj-amacnêm-binjwaga gêmoa, enj Mose, tanj akêñ matem enj amoa nanj. ⁴⁶ Embe akêñ êwiñ Mose, oc akêñ êwiñ aê, gebe ñac tônê tê keto binj kêpi aê. ⁴⁷ Ma embe akêñ êwiñ binj, tanj enj keto nanj atom, oc akêñ êwiñ aênoc binj amboac ondoc.”

6

Jesu gêlôm 5,000

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Tônê su ma Jesu gelom bugêjactonj Galilaijana, tanj sêsam tenj gebe Tiberiana nanj, ñamakenj ônênja gêja. ² Ma lau taêsam têdaguc enj sêja, gebe sêlic gêntalô, tanj enj gêgôm gêdênj lau gêmac nanj. ³ Jesu kêpi lôc jagêngônj sic gêwiñ nê ñacsenomi. ⁴ Ma Judanênj omsêga Pasa kêdabinj. ⁵ Jesu gêoc mataanô sa e gêlic lau taêsam dêdênj enj, ma kêsôm gêdênj

Pilip gebe “Aêac tanam ôli mo anğa ondoc gebe lau tonec sêniņ.” ⁶ Biņ tonan Jesu kêsôm gebe ênsaê eņ, gebe tau kêjala gêņ, taņ gebe êņgômņa naņ. ⁷ Ma Pilip gêjô eņ awa gebe “Aêac embe tanam ôli mo ņa denari 200 ma mên̄takêņ ņagec-ņagec êndêņ êsêac êndêņ-êndêņgen, mago oc êtôm atom.” ⁸ Go ênê ņacseņominêņ teņ, Simon Petere lasi Andrea, kêsôm gadêņ eņ gebe ⁹ “Ñapalê teņ kêkôc mo lemeņ teņ ma i luagêc tec gêmoa, mago gêņ tecenec oc êtôm lau taêsam tonec ņai amboac ondoc.” ¹⁰ Go Jesu kêsôm gebe “Asôm gebe lau sêņgôn sic.” Anğa gamêņ tonan gêgwan taêsam gêc. Amboac tonan lau, taņ sêņgôn sic naņ, amboac 5,000. ¹¹ Go Jesu kêkôc mo ma gêjam danġe, go gêjac sam gêdêņ lau, taņ sêņgôn naņ, ma gêgôm i amboac tonanġen gebe sêniņ êtôm têntac êwiņ. ¹² Seņ e gêôc êsêac tôn, go kêsôm gêdêņ nê ņacseņomi gebe “Anac ņagêdôgêdô sa, gebe teņ ênaņa atom.” ¹³ Mo lemeņ teņġen tecenaņ, mago lau seņ e dedec ņagêdô-gêdô gêcņa, go sêjac sa kêsêp gadob 12 e mênġêc.

¹⁴ Ñamalac sêlic ġêntalô, taņ eņ gêgôm naņ, tec sêsôm gebe “Propete taņ êmêņ nom naņ ņac tau tonec biņņanôgoc.” ¹⁵ Jesu kêjala gebe êsêac sebe sêmêņ sêjaņgo eņ su ma sêkêņ eņ êtu nêņ kiņ, tec kêtaiņ taugenġe gêc kêpi lôc ġêja.

*Jesu kêsêlêņ ġêmoa ņadembom ņaô
(Mat 14:22-23; Mar 6:45-52)*

¹⁶ Kêtula, go nê ņacseņomi sêsêp bugêjactonġe sêja ¹⁷ e sêpi wan teņ sebe sêlac sêna Kapanaum. Gamêņ ņakesec kêsa su, mago Jesu gêô lasê êsêac atom tagen, ¹⁸ ma mu ġêbuc ņatêna e ņadembom secanô. ¹⁹ Sêlac e sêkêņ gamêņ kêtutu sêga ġêc wanġuņa,

go sêlic Jesu tau kêsêlêñ gêmoa ñadembom ñaôgen mênkêdabinj wanj ma têtêc taunj. ²⁰ Tec enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê tau tonec, atêc taôm atom.” ²¹ Êsêac sebe nasêkôc enj êpi wanj, ma eb tagenj wanj kêsô gamêñ, tanj sepeñ nanj.

Jesu kêtú mo ñanô dangônj matenj jalinj

²² Ñagelenj lau, tanj sêmoa bugêjactonj ñamakenj ônêña nanj, sêlic gebe wanj tenj kêpoac sêclunj gêwiñ atom, wanj tagenj, ma Jesu tau gêwiñ nê ñacsenjomi gêja atom, nê ñacsenjomi taunjenj sêja. ²³ Mago wanj ñagêdô anja Tiberia sêlac e jasêsô gamêñ, tanj Apômtau gêjam danje ma kêkêñ mo êsêac senj nanj ñagala. ²⁴ Gêdêñ tanj lau sêlic Jesu to nê ñacsenjomi lanjômê nanj, ac sêpi wanj jasêsôm Jesu anja Kapanau.

²⁵ Êsêac têtáp enj sa gêmoa bu makenj, tec sêsôm gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê, aôm gêdêñ ondóc gômôên tonec.” ²⁶ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndêñ amac gebe Amac asôm aê kêtú alic gêñtalôña atom, ac asôm aê kêtú aenj mo e gêôc amac tôñja. ²⁷ Anjôm mocsac gêñ taniñja, tanj êtu palê nanj atom, mago anjôm mocsac gêñ taniñja, tanj ênêc e êkêñ ñamalac sêñgônj matenj jali tenjenja nanj. Ñamalacnê Latu oc êkêñ gêñ tau êndêñ amac gebe Tama Anôtô gêlôc gêdêñ enj kêtú tôñ sugac.” ²⁸ Ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Aêac anjôm amboac ondóc gebe anam Anôtônê kôm.” ²⁹ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Anôtônê kôm tau tonec gebe akêñ êwiñ ñac, tanj enj kêsakinj nanj.” ³⁰ Ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Aôm ôñgôm gêñtalô ondóc gebe aêac alic ec akêñ êwiñ aôm. Aôm ôñgôm asagenj. ³¹ Tamenj tec senj mana anja gamêñ

sawa kêtôm biñ, tañ teto gêc nañ gebe ‘Eñ kêkêñ mo anğa undambê gêdêñ êsêac señ.’” ³² Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biññanô, aê jasôm tobiññanôgeñ êndêñ amac gebe Mose kêkêñ mo anğa undambê gêdêñ amac atom. Mo ñanô undambêña tonañ Tamoc tau kêkêñ gêdêñ amac, ³³ gebe ñac, tañ anğa undambê kêsêp gêmêñ ma kêkêñ ñamalac sêngôn maten jali nañ, tec kêtú Anôtônê mo.” ³⁴ Ma êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, ôkêñ mo tonañ êndêñ aêac enden tôngeñmañ.” ³⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê tauc tec katu mo ñamalac sêmoa maten jaliña tau. Ñac tañ êndêñ aê êmêñ nañ, mo êjô eñ êtiam atom. Ma ñac, tañ êkêñ êwiñ aê nañ, bu êjô eñ êtiam atomanô.

³⁶ “Aê tec kasôm gêdêñ amac su gebe Amac alic aêgac, mago akêñ gêwiñ atom. ³⁷ Gêñ samob, tañ Tamoc kêkêñ gêdêñ aê nañ, oc êndêñ aê êmêñ ma ñac teñ embe êndêñ aê êmêñ, oc jamasuc eñ atom. ³⁸ Aê kasêp anğa undambê gamêñ gebe jañgôm tauc ñoc biñ êtu tôn atom, jañgôm ñac-kêsakiñaêwaga nê biñ êtu tôn. ³⁹ Ma ñackêsakiña- aêwaga tau nê biñ amboac tonec gebe gêñ samob, tañ kêkêñ gêdêñ aêña nañ, janam ñaten sapu atom, jañu samob sêndi sa êndêñ bêc ñamuña. ⁴⁰ Tamocnê biñ tau tonec gebe lau samob, tañ sêlic Latu ma sêkêñ gêwiñ eñ nañ, gêngôn maten jali teñgeñ ma aê êñu êsêac sêndi ña êndêñ bêc ñamuña.”

⁴¹ Juda sêli awen sa kêtú biñ, tañ kêsôm gebe “Aê mo kasêp anğa undambê gamêñ nañña.” ⁴² Ma êsêac sêsôm gebe “Ñac tonec Josep latu Jesu me masi. Têna agêc tama tec tajalagac. Ma amboac ondoc tec galoc eñ kêsôm gebe Aê kasêp anğa un-

dambê gamêñ nec.” ⁴³ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Ali awem sa atom. ⁴⁴ Ñac tenj kêtôm gebe tau êndêñ aê êmêñ atom. Tamoc tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, embe ê enj, go aê jañu enj êndi sa êndêñ bêc ñamuña. ⁴⁵ Teto gêc propetenêñ buku gebe ‘Anôtô oc êndôñ ñamalac samob.’ Ma samob, tañ sêñô Tamocnê binj ma sêkôc kauc aña ênê nañ, tec dêdêñ aê sêmêñ. ⁴⁶ Tenj gêlic Tamoc atom, ñac tagenj, tañ kêsa aña Anôtô tau nê nañ, taugenj tec gêlic tama. ⁴⁷ Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndêñ amac gebe Enj tañ kêkêñ gêwiñ nañ, gêñgôñ mata jali tenjenj. ⁴⁸ Mo ñamalac gêñgôñ matenj jaliña aê. ⁴⁹ Tamemi senj mana aña gamêñ sawa, mago sêmac êndu. ⁵⁰ Mo tecenec kêsêp aña undambê gêmêñ gebe tenj embe êniñ oc êmac êndu atom. ⁵¹ Mo mata jali, tañ kêsêp aña undambê gêmêñ nañ aê. Ñamalac tenj embe êniñ mo tau tonec, oc êñgôñ mata jali tenjenj. Ma mo tau, tañ aê jakêñ nañ, tauc ôlic tec jakêñ gebe ñamalac samob sêñgôñ matenj jali.”

⁵² Judawaga awenñuñ gêôc ka taunj ma sêsôm gebe “Amboac ondoc, ñac tonec kêtôm gebe êkêñ nê ôli aêac taniñ me.” ⁵³ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndêñ amac gebe Amac embe aniñ Ñamalacnê Latunê ôli to anôm ênê dec atom, oc matem jali ñam ênêc amacña atom. ⁵⁴ Enj tañ genj aêñoc ôlic to gênôm aêñoc dec nañ, gêñgôñ mata jali tenjenj, ma aê oc jañu enj sa êndê bêc ñamuña, ⁵⁵ gebe aêñoc ôlic kêtû gêñ taniñña ñanô tau, ma aêñoc dec kêtû gêñ tanômña ñanô tau. ⁵⁶ Enj tañ genj aêñoc ôlic to gênôm aêñoc dec nañ, gêmôa aê ñalelôm ma aê gamoa enj

ñalêlôm. ⁵⁷ Tamoc mata jali kêsakiñ aê gamêñ, ma aê tec gamoa matoc jali kêtú Tamocña. Ma eñ tañ geñ aê nañ, êngôñ mata jali êtu aêña amboac tonanğeñ. ⁵⁸ Mo tau, tañ kêsêp anğa undambê gêmêñ nañ, kêtôm mo, tañ tamemi señ-señ ma sêmac êndu nañ atom. Eñ tañ geñ mo tonanğ êngôñ mata jali tenğeñ.” ⁵⁹ Biñ tonanğ Jesu kêsôm gêdêñ kêdônğ mêtê gêmoa lôm Kapanaumña.

Biñ danğôñ matenğ jaliña

⁶⁰ Ênê ñacsenğomi gwalêkiñ sêñô biñ tonanğ ma sêsôm gebe “Biñ tonanğ ñawapac sec. Asa kêtôm gebe êkêñ taña.” ⁶¹ Jesu kêjala gêc tau gebe nê ñacsenğomi sêli awenğ sa, tec kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biñ tonec kêtú kasec amac me. ⁶² Ma embe alic ñamalacnê Latu êmu êpi gamêñ, tañ andanğeñ gêngôñ nañ êna, oc amboac ondoc. ⁶³ Ñalau tagenğ êkêñ ñamalac sêngôñ matenğ jali. Ôliñ oc ênam sa naeo. Biñ tañ kasôm gêdêñ amac su nañ, tau ñalau to mata jali. ⁶⁴ Mago amacnêñ ñagêdô sêkêñ gêwiñ atom.” Jesu kêsôm biñ tonanğ gebe kêjala êsêac, tañ sêkêñ gêwiñ eñ atomña nañ, ma kêjala ñac, tañ eoc eñ lasêña nañ kawananğeñ. ⁶⁵ Tec kêsôm gebe “Kêtu tonanğña tec kasôm gêdêñ amac gebe Ñac tenğ kêtôm gebe tau êndêñ aê êmêñ atom, Tamoc êlôc êndêñ eñ acgom.”

⁶⁶ Gêdêñ tonanğ ênê ñacsenğomi gwanğkiñ sêwi eñ siñ sêsêlêñ sêwiñ eñ kêtiam atom. ⁶⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac lau 12 gebe “Ma amac abe aêc ana amboac tonanğeñ me.” ⁶⁸ Ma Simon Petere gêjô eñ awa gebe “Apômtau, aêac oc andêñ asa ana, anğôñ matenğ jali tenğeñ ñam gêc aômgenğ nêñ, biñ. ⁶⁹ Ma

aêac akêñ gêwiñ to ajala gebe Anôtônê ñac dabun aôm.”⁷⁰ Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê kajalin amac lau 12 sa me masi. Mago amacnêm ñac ten kêtú Sadañnê ñac.”⁷¹ En kêsôm bin tonan kêpi Simon Isariot latu Juda, tan gebe eoc en lasê nan. Êsêac lau 12 nêñ ñac ten en.

7

Jesu to lasii

¹ Bin tônê su ma Jesu kêsêlêñ gêmoa Galilalagen. En gebe êsêlêñ êmoa Judaia atom, gebe Juda dêdib sebe sênac en êndu. ² Judanêñ omsêga Lômbeç kêdabin. ³ Tec Ênê lasii sêsôm gêdêñ en gebe “Ôndi anga tonec ma ôna Judaia gebe nêm ñacsenomi sêlic kôm, tan aôm ôngômña nan sêwiñ. ⁴ Ñac ten embe taê ênam gebe nê wae êtu tapa, nan êngôm nê gêñ ênêç lêlômgeñ atom. Embe ôngôm nêm kôm ten, go ôtu awê êndêñ lau samob sêlic.” ⁵ Lasii sêsôm bin tonan gebe sêkêñ gêwiñ en atom amboac tonan. ⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aênoc noc kêdabin atom tagen, êmacgeñ nêm noc tec gêç ñapan. ⁷ Lau nomña têtac gedec amac atom, têtac gedec aêgeñ, gebe gawa êsêac sa gebe nêñ kôm keso. ⁸ Taôm api ana alic om. Aê tec oc japi jawac êndêñ om tonec atom tagen, gebe aênoc noc kêdabin atom.” ⁹ Bin tonan kêsôm gêdêñ êsêac su ma gêmoa Galilaia.

Jesu gêlic om Lômbeçña

¹⁰ Lasii sêpi sêja su sebe sêlic om, go en kêpi gêja amboac tonan, mago gêmoa awê atom, kêsin taugen. ¹¹ Gêdêñ om tau Juda sesom en ma sêsôm

gebe “Nac tau gêmoa ondoc.” ¹² Lau taêsam sêli awen sa kêtü enja. Nageôdo sêsôm gebe “En nac njam”, ma nageôdo sêsôm gebe “Masi, en kêsau lau.” ¹³ Bin tonan kêpi en, tec êsêacnêj ten kêsôm kêtü awê atom, gebe samob têtêc Juda.

¹⁴ Sêlic om e sêkô lunjen, go Jesu kêpi lôm dabun jakêdônj mêtê gêdêj êsêac. ¹⁵ Tec Juda sênac lemen ma sêsôm gebe “Nac tônê kêjala mêtê amboac ondoc, têdônj en atom nec.” ¹⁶ Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aênoc mêtê kêtü tauc êoc gêj atom, nac tan kêsakij aê gamêj nan, nê gêj. ¹⁷ Ten embe taê ênam gebe êngôm Anôtônê bin êtu tôj, oc êjala njoc mêtê njam gebe anja Anôtônê me aê kasôm tauc njoc bin. ¹⁸ Nac tan kêsôm tau nê bin nan, gebe êngôm tau nê wae êsa. Ma nac tan gebe êngôm nac-kêsakijenwaga nê wae êsa nan, en nac binjanôja ma keso ten gêc enja atom. ¹⁹ Mose kêkêj binju gêdêj amac atom me. Mago amacnêj ten kêmasan kêtü tôj atom. Ma amac adib aê abe anac aê êndu êtu asagenja.” ²⁰ Lau tau sêjô en awa gebe “Nalau sec gêgôm aôm. Asa gebe ênac aôm êndu.” ²¹ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê gajam kolej tagen ma amac samob ênjac lememe. ²² Mose kêsakij amac gebe asa njapalê, (lêj tau kê a anja Mosenê atom, gelom anja abeminêj,) tec amac êsa lau gêdêj sabat amboac tonan. ²³ Embe sêsa nac ten êndêj sabat gebe sensej Mosenê binju su atom, ma amboac ondoc tec têtac njandan gêdêj aê gebe gagôm nac ten ôli samucjen njam kêsâ gêdêj sabat. ²⁴ Amêtôc bin êtôm alic gen gêc dêmôêja atom. Amêtôc akip njam na êndêjenj êtôm mêtôc gêdêj.”

Jesu en Mesia me masi

²⁵ Ma lau Jerusalemna ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tau, tañ dêdib sebe sênac eñ êndu nanj tônê me. ²⁶ Alic acgom, eñ kêsôm biñ gêmoe awêgeñ, mago sêsôm eñ awa auc atom. Moae kasêga sêjala eñ gebe eñ Kilisi tau me. ²⁷ Ñac tônê aêac tajala ênê ñamgac. Mago Kilisi tau embe êmêñ, nanj ñac tenj êjala ênê ñam atom.”

²⁸ Jesu kêdônj mêtê gêmoe lôm dabuñ, tec kêsôm biñ kêkac awa sagenj gebe “Amac tec ajala aê to ajala ñoc ñam me masi. Tauc ñoc ñalêlôm kêkac aê tec gamêñ nec atom. Eñ tañ kêsakiñ aê nanj, ñac biññanoña tau, nanj amac ajam kauc eñ. ²⁹ Aê tec kajala engac, gebe aê anja ênê, ma eñ kêsakiñ aê tec gamêñ.” ³⁰ Êsêac dêdib eñ gebe sêkôc eñ tôñ, mago ñac tenj lêma kêsac eñ atom, gebe nê noc kêdabiñ atom tagenj. ³¹ Lau taêsam sêkêñ gêwiñ eñ ma sêsôm gebe “Kilisi tau embe êmêñ, oc êngôm gêñtalô wakuc ondoc êlêlêc ñac tonec su.”

Juda sêsakiñ siñwaga gebe sêkôc Jesu tôñ

³² Parisai sêñô gebe lau sêli awenj sa amboac tonan, tec lau dabuñsêga to Parisai sêsakiñ sakiñwaga sêja sebe sêkôc eñ tôñ. ³³ Ma Jesu kêsôm gebe “Aê jamoe saunjenj jawiñ amac acgom, go jandêñ ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nanj jana. ³⁴ Amac oc ansom aê e atap aê sa atom, ma gamêñ, tañ aê jañgônj nanj, amac oc atôm gebe naasa atom.” ³⁵ Tec Juda sêsôm gêdêñ tauñ gebe “Ñac tônê gebe êna ondoc, tec kêsôm gebe aêac tatap eñ sa atom nê. Eñ gebe êndêñ lau Helen me. ³⁶ Biñ tec eñ kêsôm gebe ‘Oc ansom aê e atap aê sa atom,’ ma ‘Gamêñ tañ aê jañgônj nanj, amac atôm gebe naasa atom,’ nec ñam amboac ondoc.”

Biñ kêpi bu mata jali

³⁷ Gêdên omsêga ñabêc kapôên ñamuña nan, Jesu gêdi ña ma kêsôm kékac awa sagen gebe “Ñac ten embe bu êjô en, go mênênôm anga aênoc. ³⁸ Ñac tañ kékên gêwiñ aê kêtôm biñ, tañ teto gêc nan, gebe ‘Bu mata jaliña êc ñasamac kapôên êsa anga ênê ñalêlôm êna.’ ” ³⁹ Biñ tonan en kêsôm kêpi Ñalau. tañ en gebe lau-sêkên-gêwiñwaga êkêc anga ênê. Jesunê ñawasi kêsa atomgen, tec Ñalau gêmên atom tagen.

Lau sêwa taun kékôc

⁴⁰ Lau tañ sênô biñ tonan nên ñagêdô sêsom gebe “Ñac tonê en propete tau, biñjanô.” ⁴¹ Ma ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tônê en Kilisi tau.” Mago ñagêdô sêsôm gebe “Kilisi êsa anga Galilaia me. ⁴² Biñ tañ teto gêc nan, amboac tonec gebe Kilisi êsa anga Dawidnê ñawê ma êsa anga malac Betlehem, tañ Dawid gêngôn nan êmên.” ⁴³ Amboac tonan lau sêwa taun kékôc kêtú Jesuña ⁴⁴ e lau ñagêdô sebe sêkôc en tôn, mago ñac ten lêma kêsac en atom.

Judanên laumata seken gêwiñ atom

⁴⁵ Sakiñwaga dêdên lau dabuñsêga to Parisai sêmu sêja ma nên ñataui sêsôm gêdên êsêac gebe “Amboac ondoc, tec akôc en atom nec.” ⁴⁶ Ma sakiñwaga sêjô êsêac awen gebe “Ñamalac ten kêsôm biñ amboac ñac tônê kêsôm nec atomanô.” ⁴⁷ Tec Parisai sêjô êsêac awen gebe “En gêwa amac ôkwi amboac tonan gen me. ⁴⁸ Amac alic kasêga to Parisai ten kékên gêwiñ en su me. ⁴⁹ Mago lau tônê sêjam kauc Mosenê biñsu nan, acmên sêbacgac.”

⁵⁰ Go êsêacnên ñac ten, Nikodeme, tañ gêmun gen gêdên Jesu gêja nan, kêsôm gêdên êsêac gebe

51 “Aêac embe tañô ñac tenj nê biñ to tajala gêñ, tañ enj gêgôm nanj atom, biñsu êmêtôc enj me masi. Oc masi.” 52 Tec êsêac sêjô enj awa gebe “Aôm anja Galilaia amboac tonanj me. Ôsala ôlic acgom, propete tenj gêdi sa anja Galilaia atom.”

53 Êsêac sêc gêdêñ-gêdêñgenj sêja nêñ andu.

8

Jesu taê walô mockaiño

1 [Jesu kêpi Lôckatakwi gêja² e bêbêcgenj, go gemu gêja lôm dabuñ ma lau samob dêdêñ enj sêja, tec gêñgônj sic ma kêdônj mêtê gêdêñ êsêac. 3 Ma biñsuta to Parisai sêwê awê tenj, tañ têtap enj sa gêjac sêmôcwalô gêñgic nanj, jatetoc enj kêkô êsêac ñaluñ. 4 Ma sêsôm gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê, awê tonec lau têtap êsêagêc nê mockaiñ sa. 5 Mose kêjatu gêc biñsu gebe têtuc lau amboac tonanj ña poc êndu. Ma aôm oc ôsôm amboac ondoc.” 6 Êsêac sebe sêñgôlinj biñ êpi enj, tec sêsau sêôc enj ña biñ tonanj. Jesu gewec ma lêmalatu keto gêñ gêc nom. 7 Ma êsêac têtuc kênac enj sêôc aucgenj sêmoa, tec enj kêsa sa ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amacnêm ñac, tañ nê sec masi nanj, êtuc poc êpi awê tonec êtu ñamata.” 8 Kêsôm su ma gewec jaketo nê gêñ kêtiam. 9 Êsêac sêñô biñ tonanj ma têtaiñ tauñ tagenj-tagenj. Lau ñanô sêc sêmunj e sedec Jesu taugenj kêkô gêwiñ awê, tañ kêkô ñaluñ nanj. 10 Go Jesu kêsa sa ma kêsôm gêdêñ awê gebe “Awê tau, ma lau tau. Nêñ tenj kêtinj aôm me masi.” 11 Ma awê tau kêsôm gebe “Apômtau, masianô.” Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe

“Ma aê latin atom amboac tonanjen. Ôna ma ôngôm sec tenj êtiam atom.”]

Jesu kêtû nawê nomja

¹² Go Jesu kêsôm binj gêdênj êsêac kêtiam gebe “Nom njaja aê. Nac tanj êndanjuc aê nanj, êsêlênj tokesec atom, mata jali njaja êpô enjen.” ¹³ Ma Parisai sêsôm gêdênj enj gebe “Taôm gôwa taôm nêmbinj sa, tec nêmbinj tonanjen binjanô atom.” ¹⁴ Go Jesu gêjô êsêac awenjen gebe “Aê tauc embe jawa tauc njoc binj sa, go njoc binj tonanjen binjanô gebe njoc njam, tanj kasa gamênj to njoc lêtjêpôê, tanj jana nanj kajalagac, mago amac ajam kauc njam, tanj kasa gamênj to njoc lêtjêpôê, tanj jana nanj. ¹⁵ Amac amêtôc kôtôm njamalacnênj kauc. Aê kêmêtôc njac tenj atom. ¹⁶ Aê embe jamêtôc binj, go njoc mêtôc tau binjanô, gebe aê taucgenj gamoa atom, njac tanj kêsakinjen aê nanj, gêwiñ aê. ¹⁷ Teto gêc amac taôm nêmbinjsu gebe ‘Binj tanj njamalac luagêc sêwa sa kêpi tagenjen nanj binjanô.’ ¹⁸ Aê tec gawa tauc njam sa gamoa, mago Tamoc, tanj kêsakinjen aê nanj, gêwa aê sa gêwiñ.” ¹⁹ Tec êsêac sêsôm gêdênj enj gebe “Tamam gêmoa ondoc.” Ma Jesu gêjô êsêac awenjen gebe “Amac ajala aê atom, tec ajala Tamoc atom. Embe ajala aê, oc ajala Tamoc êwiñ.”

²⁰ Binj tonanjen Jesu kêsôm gêmoa lôm dabunjen ma kêdônjen lau gêmoa balêm, tanj kanom kêkô nanjen. Mago lau sêkam enjen tônen atom gebe ênê noc mênjkêsa atom tagenjen.

Gamênjen tanjen aê gabe lêna nanjen, amac atôm gebe naasa atom

²¹ Go kêsôm gêdênjen êsêac kêtiam gebe “Aê jana ma amac oc ansom aê e amac êndu tonên secgenjen.

Gamêñ tañ aê jana nañ, amac atôm gebe naasa atom.” ²² Tec Juda sêsôm gebe “Moaë gebe êjain tau, tec kêsôm gebe ‘Gamêñ tañ aê jana nañ, amac atôm gebe naasa atom’ nec me.” ²³ Go eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac aña elon, mago aê aña lôlôc. Amac aña nom tonec, mago aê aña nom tonec atom. ²⁴ Tec kasôm gêdêñ amac gebe Amac êndu tonêm secgeñ. Ma embe akêñ êwiñ gebe aê ñac tau tonec atom, oc amac êndu tonêm secgeñ.” ²⁵ Ma êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Ma aôm asa.” Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Êtu asageñña aê jasôm biñ êndêñ amac ñapañ. ²⁶ Aêñoc biñ jasôm êndêñ amac to jamêtôc amacña taêsam tec gêc. Ñac tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, eñ ñac biññanôña, ma biñ tañ gañô aña ênê nañ, kasôm lasê gêdêñ ñamalac samob.”

²⁷ Eñ kêsôm biñ kêpi Tama gêdêñ êsêac, mago nêñ kauc kêsa atom. ²⁸ Go Jesu kêsôm gebe “Êndêñ tañ anac Ñamalacnê Latu sa nañ, ajala gebe aê tau tonec. Aê gagôm tauc ñoc gêñ atom, gêñ tañ Tamoc kêdôñ gêêdêñ aê nañ, tec kasôm. ²⁹ Ma ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, tec gêwiñ aê. Eñ gedec aê taucgêñ gamoa atom, gebe aê gagôm gêñ, tañ eñ gêlic ñajam nañ, ñapañ tec gamoa.” ³⁰ Eñ kêsôm biñ tonañ ma lau gwalêkiñ sêkêñ gêwiñ eñ.

Bijnanô oc êngamboac amac su

³¹⁻³² Go Jesu kêsôm gêdêñ Juda, tañ sêkêñ gêwiñ eñ nañ gebe “Amac embe amoa ñoc biñ ñalêlôm, oc atu aêñoc ñacsenomi ñanô “ma ajala biññanô e biññano tau eñgamboac amac su.” ³³ Tec êsêac sêjo eñ awa gebe “Abrahamnê ñawê aêac ma aêac atu lau teñ nêñ sakiñwaga atomanô, ma amboac ondoc

tec kôsôm gebe ôngamboac aêac su.” ³⁴ Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgen êndên amac gebe N̄amalac samob, tañ sêgôm sec nañ, têtû sec n̄asakiñwaga. ³⁵ Sakl̄waga oc êngôn andu enden tônia atom, latu tec êngôn enden tônia. ³⁶ Latu embe engamboac amac su, ôc tec amoa nêm lêtêgen. ³⁷ Aê kajalagac gebe Abrahamnê wakuc amac, mago amac adib abe anac aê andu nam gebe aênoc biñ wackêsêp amacnêm n̄alêlôm atom. ³⁸ Gên tañ aê galic an̄ga Tamocnê nañ, tec kasôm. Ma biñ, tañ amac an̄ô an̄ga tameminê nañ, tec agôm amboac tonan̄gen.”

³⁹ Ma êsêac sêjô en awa gebe “Tamemai Abraham.” Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Embe Abrahamnê n̄apalê amac, nañ an̄gôm gên atôm Abraham acgom, ⁴⁰ ma galoc amac adib abe anac aê êndu. Aê kasôm binjanô, tañ gan̄ô an̄ga Anôtônê nañ, gêdên amac, tec abe anac aê. Abraham gêgôm gên amboac tonan̄ atom. ⁴¹ Amac agôm tameminê gen.” Ma êsêac sêsôm gêdên en gebe “Mockaiñ teñ kêka aêac lasê atom, aêac tamemai tagen tec gêmoa, en Anôtô.” ⁴² Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Anôtô embe amac tamemi, oc têm̄tac êwiñ aê, gebe aê kasa an̄ga Anôtônê, ma an̄ga ênê tec gamên. Tauc kakac tauc tec gamên nec atom. N̄ac tau tônia kêsakiñ aê gamên. ⁴³ Ambôac ondoc tec nêm kauc kêsa kêpi aênoc biñ atom. Nam gebe amac akên tañem aênoc biñ akêtôm atom. ⁴⁴ Amac tamemi Sadan̄ tau, ma sec, tañ kêkac tameminê n̄alêlôm nañ, abe an̄gôm nan̄ô êsa. N̄ac tau tonan̄ tôte andan̄gen kêtû gêjac-n̄amalac-ênduwaga ma en gêmoa binjanô n̄alêlôm atom, gebe binjanô

gêc enja atom. Embe êsôm biñdansañ, oc êsôm tau né geñ, gebe dansañtênato dansañmôkê en.
⁴⁵ Mago aê kasôm biñjanô, tec akêñ gêwiñ aê atom.
⁴⁶ Amacnêm asa oc eoc aêñoc geo ten lasê. Aê embe jasôm blgñanô, ma amboac ondoc tec akêñ êwiñ aê atom. ⁴⁷ Nac tañ anja Anôtônê nan, gêñô Anôtônê biñ. Amac anja Anôtônê atom, tec anô ênê biñ atom.”

Jesu agêc Abraham

⁴⁸ Juda sêjô en awa gebe “Aêac asôm gebe aôm ñac Samariaña ten, tec ñalau sec ten gêôc aôm nec. Aêac asôm jagêdêñ me masi.” ⁴⁹ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Ñalau sec ten gêôc aê atom. Aê katoc Tamoc sa, mago amac agôm aê êndu-êndugen.
⁵⁰ Tauc gasom waec atom. Nac tañ gesom ñoc waec ma kêmêtôc biñ nan, tec gêmoa. ⁵¹ Biñjanô, aê jasom tobiñjanôgen êndêñ amac gebe Nac ten embe êmansañ aêñoc biñ êtu tôñ, oc êlic gêmacanô atom enden tôñgen.” ⁵² Ma Juda sêsôm gêdêñ en gebe “Galoc aêac ajala ñanôgen gebe ñalau sec ten gêôc aôm. Abraham to propete sêmac êndu, mago aôm kôsôm gebe ‘Ñac ten embe êmansañ aêñoc biñ êtu tôñ, oc ênsaê gêmacanô atom enden tôñgen.’ ⁵³ Aôm kôlêlêc tamemai Abraham, tañ gêmac êndu nan su me. Ma propete sêmac êndu. Aôm gobe ôngôm taôm amboac asa.” ⁵⁴ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Embe janngôm tauc waec êsa, oc ñoc waec ñanô masi. Tamoc tañ amac asôm gebe nêm Anôtô en nan, tec gêgôm aê waec kêsa. ⁵⁵ Amac ajala en atom, mago aê tec kajala engac. Aê embe jasôm gebe Kajala en atom, oc jatu dansañtêna ten jatôm amac. Mago aê kajala en tec kamasañ ênê biñ

gamao. ⁵⁶ Tamemi Abraham têtac ñajam gebe êlic aêñoc bêc e gêlic ma kêtû samuc.” ⁵⁷ Ma Juda sêsôm gêdêñ eñ gebe “Aômnêm jala kêtôm 50 su atom, ma gôlic Abraham amboac ondoc.” ⁵⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Binñanô, aê jasôm tobinñanôgeñ êndêñ amac gebe Abraham têna kêkôc eñ atomgeñ, ma aê gamao.” ⁵⁹ Ma êsêac sejoñ poc sa sebe têtuc eñ. Tec Jesu kêtaiñ tau su anğa lôm dabuñ kêsa awê gêja.

9

Ñac têna kêkôc eñ tomatapecgeñ mataano ñajam kêsa

¹ Jesu kêsêlêñ gêmoe e gêlic ñac teñ têna kêkôc eñ tomatapecgeñ. ² Ma nê ñacseñomi têtû kênac eñ gebe “Mêtêmôkê, asa gêgôm sec, ñac tau me têna agêc tama, tec têna kêkôc eñ tomatapecgeñ.” ³ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Ñac tau gêgôm sec atom. Têna agêc tama sêgôm sec atom. Eñ matapec gebe Anôtônê kôm teñ êtu awê êpi eñ. ⁴ Aêac tanam ñac, tañ kêsakiñ aê nañ, nê kôm êndêñ elenñagen. Ñakesec êsa nañ lau teñ oc sênam kôm teñ atom. ⁵ Aê gamao nom, tec katu nom tau ñaja.” ⁶ Kêsôm bin tonañ ma kêkasôp kêsêp nom, go kêjaliñ e ñalemoñoma jakêkêñ kêpi ñac tau mataanô, ⁷ go kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôna ma ônsañgu taôm anğa bugêjacton Siloam” (tanam ôkwi gebe “Ñac tañ sêsakiñ eñ nañ.”) Amboac tonañ tec eñ gêja kêsagu tau su ma gêmu gêja tomataanô gêlic gamêñgeñ. ⁸ Ênê lau sackapoagêdô gêdêñ taunja to êsêac, tañ gêmungeñ sêlic eñ keteñ-keteñ gêñ nañ, sêsôm gebe “Ñac tañ gêñ gôn keteñ-keteñ gêñ nañ, ñac tau tonec

me masi.” ⁹ Tec ñagêdô sêsôm gebe “Aec, ñac tau tonec.” Ma ñagêdô sêsôm gebe “Masi, ñac ten, tañ lañôñanô kêtôm tau nañ.” Ma ñac tau kêsôm gebe “Aê tau tonec.” ¹⁰ Go êsêac sêsôm gêdêñ en gebe “Asagenñ gêgôm matamanô kêpoa lasê.” ¹¹ Ma en gêjô Êsêac awenñ gebe “Ñamalac tañ sêsam en gebe Jesu nañ, kêlalinñ lemonñ mênkêkêñ kêpi matocanô. Go kêsôm gêdêñ aê gebe ‘Ôna Siloam ma ônsanngu taôm.’ Tec aê gaja kasagu tauc e matocanô kêpoa lasê.” ¹² Ma êsêac sêsôm gêdêñ en gebe “Ma ñac tau gêmoa ondoc.” En kêsôm gebe “Aê gajam kauc.”

Parisai sêkip en mataanô ñajam kêsa ñalêñ sa

¹³ Ma êsêac sêwê ñac, tañ gêmunğenñ matapec nañ, dêdêñ Parisai sêja, ¹⁴ gebe Jesu kêjaliniñ lemonñ ma gêgôm en mataanô kêpoa lasê tonañ gêdêñ sabat tenñ. ¹⁵ Go Parisai têtû kênac en kêtiam kêtû mataanô kêpoa lasêña. Ma en kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Ñac tau kêkêñ nom ñalemonñ kêpi matocanô ma kasagu tauc, tec matocanô galic gamênñ.” ¹⁶ Tec Parisai ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tonañ anğa Anôtônê atom, gebe gêjam dabunñ sabat atom.” Ma ñagêdô sêsôm gebe “ñac sec tenñ oc êngôm gênjalô kapôênñ tônê ñai amboac ondocgenñ.” Ma sêwa taunñ kêkôc. ¹⁷ Ma sêsôm gêdêñ matapec kêtiam gebe “Ma aôm taôm oc ôsôm binñ amboac ondoc êpi ñac, tañ gêgôm matamanô kêpoa lasê nañ.” Tec en kêsôm gebe “En propete tenñ.”

¹⁸ Juda sêkêñ gêwiñ gebe en gêmunğenñ matapec ma galoc mataanô kêpoa lasê nañ atom e sêmôêc ñac, tañ mataanô kêpoa lasê nañ, têna agêc tama. ¹⁹ Ma têtû kênac êsêagêc gebe “Amagêc latômi, tañ asôm gebe têna kêkôc en tomatapecgenñ nañ,

ņac tau tonec me. Ma amboac ondoc tec galoc mataanô gêlic gamêņ. ²⁰ Ma tēna agêc tama sêjô êsêac awenņ gebe “Aêagêc ajala gebe latuņi eņ, taņ tēna kêkôc eņ tomatapecgeņ. ²¹ Mago mataanô gêlic gamêņ ņalêņ tec aêagêc ajam kauc. Ma ņac taņ gêgôm eņ mataanô kêpoa lasê naņ, aêagêc ajam kauc eņ amboac tonanņ. Atu kēnac eņ. Eņ kētu kapôêņ sugac, tau êsôm nê biņ.” ²² Tēna agêc tama sêsôm amboac tonanņ kētu têtêc Judaņa, gebe Juda sêsôm biņ kêpi tagenņ gebe “Ņac tenņ embe êsam Jesu gebe Kilisi,” naņ têtinņ eņ su aņga gôlôacnêņ. ²³ Tēna agêc tama têtêc tonanņ, tec sêsôm gebe “Eņ tau kētu kapôêņ sugac, atu kēnac eņ tau.”

²⁴ Amboac tonanņ sêmôêc ņac, taņ gêmunņeņ matapec naņ, kētu luagêcņa ma sêsôm gêdêņ eņ gebe “Otoc Anôtô sa. Aêac ajala gebe ņac tônê eņ ņac sec.” ²⁵ Tec eņ gêjô êsêac awenņ gebe “Eņ embe ņac sec, oc janam kauc. Tagenņ tonec tec kajala gebe gêmunņeņ matocpec, mago galoc galic gamêņ.” ²⁶ Ma êsêac sêsôm gêdêņ eņ gebe “Eņ gêgôm asageņ gêdêņ aôm. Eņ gêgôm matamanô kêpoa lasê ņalêņ amboac ondoc.” ²⁷ Eņ gêjô êsêac awenņ gebe “Kasôm gêdêņ amacgac mago akêņ taņem atom. Abe aņô asageņ êtiam. Amac abe atu ênê ņacsenomi awinņ me.” ²⁸ Ma êsêac sêbu eņ ma sêsôm gebe “Aôm tec kôtu ênê ņacsenom, ma aêac tec atu Mosenê ņacsenomi. ²⁹ Aêac ajalagac gebe Anôtô kêsôm biņ gêdêņ Mose. Mago ņac tônê tec ajam kauc ênê ņam.” ³⁰ Tec ņac tau gêjô êsêac awenņ gebe “Tonanņ gêņ kainņ tenņ gebe amac ajam kauc ênê ņam, mago gêgôm matocanô kêpoa lasêgoc. ³¹ Aêac tajala gebe Anôtô kêkêņ taņa gêdêņ lau sec atom. Mago ņac tenņ

embe êsap Anôtô tîŋ ma êngôm ênê biŋ ŋanô êsa, naŋ Anôtô oc êkêŋ taŋa eŋ. ³² Gêdêŋ andaŋgeŋ e mêngêdêŋ galoc aêac taŋô ŋac teŋ gêgôm ŋac, taŋ têna kêkôc eŋ tomatapecgeŋ naŋ, mataanô kêpoa lasê ŋawae teŋ atomanô. ³³ Embe ŋac tînê aŋga Anôtônê atom, oc êtôm gebe êngôm gêŋ teŋ atom.” ³⁴ Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe “Tênam kêkôc aôm tosec samucgeŋ ma gobe ôndôŋ aêac me.” Ma têtîŋ eŋ kêsa gêja.

³⁵ Jesu gêŋô têtîŋ eŋ kêsa ŋawae, go gêdêŋ taŋ kêtap ŋac lau sa naŋ, kêsôm gebe “Aôm kôkêŋ gêwiŋ Ŋamalacnê Latu me masi.” ³⁶ Ma ŋac tau gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, eŋ asa gebe jakêŋ êwiŋ eŋ.” ³⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gôlic eŋgac. Eŋ ŋac tau, taŋ gêjam biŋgaŋm gêdêŋ aôm gêmoa.” ³⁸ Ma ŋac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê kakêŋ gêwiŋ.” Ma kêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ. ³⁹ Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê gamêŋ nom tonec gebe jamêtôc ŋamalac, gebe êsêac, taŋ sêlic gamêŋ atom naŋ, sêlic gamêŋ, ma êsêac, taŋ sêlic gamêŋ sêmoa naŋ, matenpec êsa.” ⁴⁰ Parisai taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ naŋ, ŋagêdô sêŋô biŋ tonan ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac matenpec amboac tonan me.” ⁴¹ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac embe matempec, go sec ênêc amacŋa atom. Mago galoc asôm gebe ‘Aêac alic gamêŋ,’ tec nêŋ sec kêsap amac tîŋ.”

10

Jesu kêtû ŋacgejob ŋajam

¹ “Biŋŋanô, aê Jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe Ŋac taŋ kêsô dombanêŋ sapa gêja, mago

kêsô sacgêdôña atom, kégêli palin-palingen nan, kêtû nacgenjen to kêjanğowaga ten. ² Ma nac tan kêsô sacgêdôña nan, tec dombanên nacgejob en. ³ Nacgejobsacgêdôwaga gêlêc katam su gêdên en, ma domba sênô en awa ma en gêmôêc nê domba kêsam êsêacnên ñaêgen, ma gêwê êsêac ña sêja. ⁴ Kêkên nê domba sêsa awê su, go tau kêsêlên gêmun ma domba têdaguc en, gebe sêjala ênê awagac. ⁵ Nac jaba ten oc têdaguc en atom, oc sêc en, gebe sêjala lau jaba awen atom.” ⁶ Binğolin tonan Jesu kêsôm gêdên êsêac, ma bin tau, tan kêsôm gêdên êsêac nan, sêlala ñam atom.

⁷ Go Jesu kêsôm bin kêtiam gebe “Binñanô, aê jasôm tobinñanôgen êndên amac gebe Aê katu domba ñasacgêdô. ⁸ Lau samob, tan sêmun aê sêmên nan, genjentêna to kêjanğowaga. Tagen domba sêkên tanen êsêac atom. ⁹ Aê katu ñasacgêdô. Ten embe êsô aênagen êna, oc ênam en kêsî. En êsô êsa ma êtap nê gên êlôm tauna sa. ¹⁰ Genjentêna gêmên kêtû gên tagen tonecña gebe ênam genjen to êmbuc ma ensenñagen. Aê gamên gabe êsêac sêmoa maten jali ma nên gên êlêsuc êsêacgen.

¹¹ “Nacgejob ñajam tau aê. Nacgejob ñajam tau êmac êndu êjô domba su. ¹² Nac tan gêjôb kêtû awaña nan, en nacgejob ñanô atom, ma domba têtû ênê gên atom. En êlic kêam sec êmên, oc êwi domba sin ma êc êna, ma kêam sec mênênac to ênam domba tau salin-salin. ¹³ En gejob kêtû awaña, tec gê go domba tau atom. ¹⁴ Nacgejob ñajam aê, tec kajala ñoc gên ma ñoc gên sêjala aê, ¹⁵ kêtôm Tamoc kêjala aê ma aê kajala Tamoc. Ma aê jamac êndu jajô domba

su. ¹⁶ Aêḥoc domba ḥagêdô sêmoa. Êsêac aḥga ton sapa tonecḥa atom. Amboac tonañ kôm tonec gêjac aê ḥawae gebe jawê êsêac sêmêḥ e sêḥô aê aoc têtũ tonḥ tagenḥ ma ḥacgejob tagenḥ. ¹⁷ Aê jamac êndũ gebe jaḥgôḥ matoc jali êtiam. Kêtu biḥ tonañḥa Tamoc têtac gêwiḥ aê. ¹⁸ Ḥac teḥ êkôc matoc jali su aḥga aêḥoc atom, tauc jakêḥ êna. Ḥatau aê tec jakêḥ êna, ma ḥatau aê tec jakôc su êtiam. Tamoc kêjatu aê gebe amboac tonañ.”

¹⁹ Ma Juda sêwa tauḥ kêkôc kêtiam kêtu biḥ tonañḥa. ²⁰ Êsêacnêḥ gwalêkiḥ sêsôm gebe “Ḥalau sec teḥ gêgôm eḥ, tec kêtu meloc. Amac akêḥ taḥem eḥ êtu asagenḥa.” ²¹ Ma ḥagêdô sêsôm gebe “Ḥac tonḥalau sec teḥ oc êsôm biḥ amboac tonañ atom. Ḥalau sec teḥ kêtôm gebe êḥgôm matenḥpec matenḥ êlêc me.”

Juda têtĩ Jesu su

²² Kêdabiḥ om-sêjac-kawi-lôm-dabuḥḥa aḥga Jerusalem ma komô. ²³ Ma Jesu kêsêlêḥ gêmoa lôm dabuḥ gêmoa Salomonê lôm sêlêb. ²⁴ Tec Juda sêgi eḥ auc ma sêsôm gêdêḥ eḥ gebe “Aô, aôm gobe aêac amoa totêntac lulu e êndêḥ ondocgeḥ. Aôm embe Kilisi tau, naḥ ôsôm lasê êndêḥ aêac.” ²⁵ Ma Jesu gêjô êsêac awenḥ gebe “Aê kasôm gêdêḥ amacgac, mago amac akêḥ gêwiḥ atom. Kôm taḥ gagôm gajam Tamoc laḥô naḥ, gêwa aê sa su. ²⁶ Ma amac akêḥ gêwiḥ atom, gebe amac aḥga aêḥoc dombanêḥ atom. ²⁷ Aêḥoc domba sêḥô aê aoc ma aê kajala êsêac ma têdaguc aê. ²⁸ Aê oc jakêḥ êsêac sêḥgôḥ matenḥ jali teḥgeḥ. Êtôm têm samob oc sênaḥa atomanô ma teḥ oc êjaḥgo êsêac su aḥga aê lemoc atom. ²⁹ Tamoc taḥ kêkêḥ êsêac gêdêḥ

aê nanj, kêlêlêc samob su, ma nçac tenj kêtôm gebe êjanjo êsêac su anja Tamoc lêma atom. ³⁰ Aêagêc Tamoc atu njanô tagenj.”

³¹ Tec Juda sejonj poc sa kêtiam sebe têtuc enj êndu. ³² Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Aê katôc kôm nçajam taêsam anja Tamocnê gêdênj amac alic, mago kêtû kôm tonanj nçai nçandocnça tec abe atuc aê êndu.” ³³ Go Juda sêjô enj awa gebe “Aêac abe atuc aôm êndu kêtû kôm nçajam tenjja atom, kêtû biñ alôb-alôbja to kêtû aôm nçamalak, mago gôboa taôm kêtû Anôtônja.” ³⁴ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Teto gêc amacnêm biñsu gebe ‘Aê kasôm gebe amac anôtôi.’ Teto gêc me masi. ³⁵ Enj kêsam lau, tanj Anôtônê biñ gêdênj êsêac nanj, gebe anôtôi. Biñ tanj teto gêc nanj, dansenj su atom. ³⁶ Aê kasam tauc gebe Anôtônê Latu aê. Ma amboac ondoc amac asôm gêdênj aê, tanj Tamoc gêjam dabunj aê e kêsakiñ aê kasêp nom gamênj nanj, gebe Kôsôm biñ alôb-alôb. ³⁷ Embe janam Tamocnê kôm atom, go akênj êwiñ aê atom. ³⁸ Mago embe janam kôm tau, ma amac embe akênj êwiñ aê atom, nanj akênj êwiñ kômgenj ma ajala to nêm kauc êsa gebe Tamoc gêmoea aê nçalêlôm ma aê gamoea Tamoc nçalêlôm.” ³⁹ Tec êsêac sebe sêkam enj tôñj êtiam, mago enj gêwê êsêac lemenj sa.

⁴⁰ Go gelom Jordan nçamakenj ônênja kêtiam jagêmoea gamênj, tanj gêmunjenj Joanj kêsagu lau nanj. ⁴¹ Ma lau taêsam dêdênj enj sêja ma sêsôm gebe “Joanj gêgôm gênjalô tenj atom, mago biñ samob, tanj Joanj kêsôm kêpi nçac tonec nanj biñjanô.” ⁴² Amboac tonanj lau taêsam sêkênj gêwiñ enj anja tôñê.

11

Lasara gêmac êndu

¹ Nac ten, nê ñaê Lasara, gêmac gêc Maria agêc têwao Marta nêñ malac Betania. ² Maria nan gen oso Apômtau ña gêñmalu ma gêbuñ ênê akain ña môkêlauñ nan, lu ñac Lasara êmac gêc. ³ Tec luogêc sêsakinñ binj gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, ôlic acgom, ñac tanj têmtac gêwiñ en nan, tec gêmac gêc.” ⁴ Jesu gêñô binj tonan ma kêsôm gebe “Tonan gêmac êmac ênduña atom, êgôm en gebe Anôtônê wae êsa. Ma Anôtô êwaka Latunê wae sa êwiñ.”

⁵ Jesu têtac gêwiñ Marta agêc lasio ma Lasara. ⁶ Enj gêñô gêmac tonan ñawae su, mago gêngôn gamên, tanj gêmoa nan, e bêc luagêc gêjanja acgom. ⁷ Go kêsôm gêdêñ nê ñacsenomi gebe “Aêac tamu tana Judaia êtiam.” ⁸ Tec ñacsenomi sêsôm gêdêñ en gebe “Mêtêmôkê, galocgenñ Juda sebe têtuc aôm ña poc êndu, ma gobe ômu ôna tônê êtiam me.” ⁹ Jesu gêjô êsêac awen gebe “Bêc samuc tenj kêtôm ockatu ñasawa 12. Nac tenj embe êsêlêñ êndên ocgen, oc êndin akain êpi gêñ tenj atom, gebe êllc ñawê nom tonecña. ¹⁰ Nac tenj embe êsêlêñ êndên êmbêc, oc êndin akain, gebe ñawê gêc ênê ñalêlôm atom.” ¹¹ Enj kêsôm tonan su acgom, go kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aêacnêñ ñac Lasara gêc bêc su, tec gabe najanu enj.” ¹² Ma ñacsenomi sêsôm gêdêñ enj gebe “Apômtau, embe ênêc bêc, oc ênam enj sa nanj.” ¹³ Binj tonan Jesu kêsôm kêpi Lasara gêmac êndu, mago êsêac seboc enj kêsôm kêpi tanêc bêc talêwanj tauñña. ¹⁴ Tec Jesu kêsôm lasê gêdêñ êsêac gebe “Lasara gêmac êndu. ¹⁵ Aê têtac ñajam gebe gamoa enj ñagala atom kêtû amacña, gebe akênj

êwiņ. Amboac tonañ dandêņ en tana.” ¹⁶ Ma Tom, taņ sêsam en gebe Óliņbôm naņ, kêsôm gêdêņ ênê ñacseņomi ñagêdô gebe “Dawिņ en tanamaņ, gebe tamac êndu dawिņ en.”

Jesu kêtú dandi sa to dangôņ mater jali ñam

¹⁷ Jesu gêô lasê ma kêtap sa gebe Lasara gêc sêlêlôm bêc aclê su. ¹⁸ Betania tonañ gêc Jerusalem ñagala, intêna tau kêtôm ockatu ñasawa tagen. ¹⁹ Tec Juda gwalêkiņ dêdêņ Marta agêc Maria sêja-sebe sênac êsêac têntac tôņ êtu luņiņa. ²⁰ Marta gêņô Jesu gêmêņ ñawae ma kêpuc en tôņtôņ gêja, ma Maria gacgeņ gêņgôņ andu. ²¹ Marta kêsôm gêdêņ Jesu gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec, luc oc êmac êndu atom. ²² Ma kajala gêwiņ gebe Aôm embe oten gêņ ten êndêņ Anôtô, oc Anôtô êkêņ êndêņ aôm.” ²³ Ma Jesu kêsôm gêdêņ en gebe “Lômñac oc êndi sa.” ²⁴ Marta kêsôm gêdêņ en gebe “Aê kajalagac gebe êndêņ bêc ñamu êndêņ taņ ñacmatê sêndi sa naņ, en oc êndi sa êwiņ.” ²⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêņ en gebe “Sêndi sa to sêņgôņ mater jali ñam aê. Ñac taņ êkêņ êwiņ aê naņ, êmac êndumaņ, tagen oc êņgôņ mata jali. ²⁶ Lau samob, taņ sêmoa mater jali ma sêkêņ gêwiņ aê naņ, sêmac êndu atomanô, sêmoa tengeņ. Kôkêņ gêwiņ biņ tonec me masi.” ²⁷ Ma awê tau kêsôm gêdêņ en gebe “Aec, Apômtau, aê kakêņ gêwiņ gebe Kilisi Anôtônê Latu, taņ êmêņ nom naņ aôm.”

Jesu kêtaj

²⁸ Marta kêsôm biņ tonañ su ma jagêmoêc lasio Maria mêņkêsôm kelecgeņ gêdêņ en gebe “Mêtemôkê tec gêmoa ma gêmoêc aôm.” ²⁹ Maria

gêñô e gêdi sa ôb tagen gêdêñ Jesu gêja. ³⁰ Jesu gêô lasê malaclêlôm atom, gacgen gêmoa gamêñ, tañ Marta jagêdac en nañ. ³¹ Juda tañ sêjac Maria têtac tônia sêngônia andu sêwiñ nañ, sêlic en gêdi seben kêsa gêja ma têdaguc en, seboc en êna sêô ma êtañ anga tônê.

³² Maria gêja e gêô lasê gamêñ, tañ Jesu gêmoa nañ, jagêlic en ma gêu tau jagêc en akainja, go kêsôm gêdêñ en gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec ma luc oc êmac êndu atom.” ³³ Jesu gêlic êsêac to Juda, tañ sêwiñ tauñ sêmêñ nañ, têtan e atê gêmô en ma kêlênim tau. ³⁴ Go Jesu kêsôm gebe “Amac atoc ñac tau gêc ondoci.” Ma êsêac sêsôm gêdêñ en gebe “Apômtau, ômôêñ, go ôlic.” ³⁵ Jesu matasulu kêsa ³⁶ ma Juda sêsôm gebe “Alic acgom, têtac gêwiñ en ñanôgoc.” ³⁷ Ma êsêacnêñ ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tau, nañ gêgôm matapec mata gêlac nañ, oc kêtôm gebe ênam Lasara sa e êmac êndu atom me masi.”

Jesu gêñu Lasara mata jali kêsa kêtiam

³⁸ Jesu atê gêmô en kêtiam e gêô lasê sêô. Ma sêô tau nañ pocgêsuñ, tec sêkêñ poc tapa gêsan auc. ³⁹ Tec Jesu kêsôm gebe “Akac poc tapa su.” Ma ñac gêmac nê luu Marta kêsôm gêdêñ en gebe “Apômtau, ñasu kêsa gebe gêc bêc aclê su.” ⁴⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêñ en gebe “Aê kasôm gêdêñ aôm, embe ôkêñ êwiñ, oc ôlic Anôtônê ñawasi. Kasôm me masi.” ⁴¹ Go sêkac poc su, ma Jesu mata gedec ma kêsôm gebe “Tamoc, aê gajam danje aôm gebe kôkêñ tañam aêgac. ⁴² Aê kajalagac gebe kôkêñ tañam aê geden tônia. Mago kasôm biñ tau kêtui lau tec sêkôsêkô necña, gebe sêkêñ êwiñ aôm kôsakiñ aê

gamêñ.” ⁴³ Kêsôm biñ tonañ su ma gêmôêc ña awa kapôêñ gebe “Lasara, ôsa ômôêñ.” ⁴⁴ Ma ñacmatê kêsa toobo, nañ si en akaiñ to lêma tôn, ma toobo waenña, nañ sêkwa en lanôanô auc nanğen gêmêñ. Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Anğamboac en su ma akêñ en êna.”

*Lau dabuñsêga to Parisai sêkic Jesunê biñ
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)*

⁴⁵ Juda tañ dêdêñ Maria nañ, nêñ taêsam sêlic Jesu gêgôm gêñ tonañ e sêkêñ gewiñ en. ⁴⁶ Ma nêñ ñagêdô dêdêñ Parisai jatedôn gen, tañ Jesu gêgôm nañ, ñawae gêdêñ êsêac. ⁴⁷ Tec lau dabuñsêga to Parisai sêkac laumata sa ma sêsôm gebe “Aêac dağôm amboac ondoc. Ñac tônê tec gêgôm gêñtalô taêsam. ⁴⁸ Aêac embe talicgen ma êğôm nê gêñ, oc lau samob sêkêñ êwiñ en ma Rom mênşêjanğo aêacnêñ gamêñ tolaugen su.” ⁴⁹ Ma êsêacnêñ ñac teñ, nê ñaê Kaiapa, tañ kêtú ñac dabuñsêga gêdêñ jala tonañ gêmoa nañ, kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac ajam kauc biñ. ⁵⁰ Ma nêñ kauc kêsa kêpi biñ tonac atom gebe Ñac tagen êmac êndu êjô lau, go êmoasiñ amac êlêlêc lau samob sênaña su.” ⁵¹ Biñ tonañ en kêsôm tau nê biñ atom. En kêtú ñac dabuñsêga gêdêñ jala tonañ gêmoa, tec geoc ñalô tonañ lasê kêpi Jesu êmac êndu êjô launã. ⁵² En oc êmac êndu êjô lau tecenənğen atom, en êkaton Anôtônê lau samob, tañ sênğôn palip-palipgen nañ, sa sêpi tagen amboac tonañ. ⁵³ Gêdêñ bôc tonañ êsêac sêjac m sêkic êna biñ sênac en êndunã. ⁵⁴ Tonañ su ma Jesu kêsêlêñ gêmoa awê kêsêp Juda ñalêlôm kêtiam atom, kêtaiñ taugen anğa tonañ gêja

malac tenj, ñaê Epraim gêc kêsi gamêñ sawaņa, jatonê ñacseñjomi sêmoa tonañ.

⁵⁵ Judanêñ Pasa kêdabiñ, tec lau taêsam anğa gamêñ tonañ sêpi Jerusalem sêja sêmuñ Pasa ñanoc, sebe sênac dabiñ taunj. ⁵⁶ Êsêac sêsôm Jesu sêmoa lôm dabuñ ma sêsôm gêdêñ taunj gebe “Amac abe amboac ondoc, abe enj oc êmêñ êlic om êwiñ me.”

Lau dabuñsêga to Parisai sêjatu biñ gebe “Ñac tenj embe êjala gamêñ, tañ Jesu gêmoa nanj, go êsôm lasê gebe sêkôc enj tôñ.”

12

Maria geñ oso Jesu

(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

¹ Pasa atom tagenj, bec 6geñ gêc, tec Jesu gêô lasê Betania. Lasara tañ Jesu gêñu enj sa anğa ñacmatênêñ nanj, gêmoa malac tonañ. ² Êsêac seno moasinj gêdêñ enj anğa tonañ, tec Marta gêjam sakinj gêñ ma Lasara geñ gêñ gêñgônj gêwiñ êsêac. ³ Go Maria kêkôc bu ñamalu, tañ ñaôli kapôêñ nanj, kekec tenj mêngeñ oso Jesu akainj ma gêbuñ enj akainj ña môkêlaunj e bu tau ñamalu kêpônj popoc kêkô andu tonañ ñalêlôm. ⁴ Tec ênê ñacseñjominêñ tenj, Juda Isariot, tañ gebe eoc enj lasê nanj, kêsôm gebe ⁵ “Amboac ondoc sêkêñ bu tau gêdêñ lau sêjam ôli ña denari 300 atom, gebe sêkêñ ñaawa êndêñ lau ñalêlôm sawa.” ⁶ Enj taê gêjam lau ñalêlôm sawa, tec kêsôm biñ tonañ nec atom. Enj ñacgeñgeñ tec kêbic êsêacnêñ kanom, ma gêñ tañ lau sêkêñ kêsêp nanj, enj kêkôc sa. ⁷ Tec Jesu kêsôm gebe “Ondec engeñ, enj gêjam dôñ aêñoc bec sênsuñ aêña. ⁸ Lau ñalêlôm

sawa tec sêngôn sêwiñ amac napan, ma aê oc janğôn jawiñ amac napan atom.”

Sêkic Lasaranê biñ

⁹ Judanêñ lau taêsam sêñô eñ gêmoa tonan nawaec tec sêja, mago sêja kêtü Jesu taugenña atom, sebe sêlic Lasara, tañ Jesu gêñu eñ sa anğa namatênên nan êwiñ. ¹⁰ Lau dabuñsêga sêkic biñ gebe sênac Lasara êwiñ, ¹¹ gebe Juda taêsam sêja kêtü eñña e sêkên gêwiñ Jesu.

Jesu kêsô Jerusalem gêja

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Nageleñ ma lau taêsam, tañ sêo lasê kêtü omña nan, sêñô Jesu êna Jerusalem nawaec, ¹³ tec sêoc tômtômlauñ sêpuc eñ tontôn sêja ma sêmôec gebe “Osana, alanem eñ, nan gêmên gêjô Apômtau lanô nan, to Israelnên kin,” ¹⁴ Jesu kêtap donki njalatu teñ sa ma gêngôn ñaô kêtôm teto gêc gebe

¹⁵ “Sion Latuo, ôtêc taôm atom.

Ôlic acgom. nêmi kin gêngôn donki njalatu teñ ñaô gêdên aôm gêwac.”

¹⁶ Gêdên tonan Jesunê nacsenomi sêjala biñ tonan njam atom. Mago gêdên tañ Jesu kêkôc nê nawasi sa su nan, ac taên gêjam gebe biñ tônê teto kêpi eñ. tec sêgôm ñanô kêsâ amboac tonan, ¹⁷ Lau tañ sêwiñ eñ gêdên gêmôec Lasara anğa sêo ma gêñu eñ sa anğa nacamtênên nan, tec sêsôm biñ tau lasê. ¹⁸ Amboac tonan lau sêpuc eñ tontôn sêja, gebe sêñô eñ gêgôm gêñtalô tonan nawaegac. ¹⁹ Ma Parisai sêsôm gêdên tañ gebe “Kec, amac alicgac, amacnêmi biñ ñanô masi, lau samob jatêdaguc eñgeñ.”

Helen ñagêdô sebe sêlic Jesu

20 Ma Helen n̄agêdô sêwiñ êsêac, tañ sêpi Jerusalem sêja nañ, sebe teten mec êndên om. 21 Lau tau dêdên Pilip an̄ga Betsaida Galilaiana sêja ma teten en̄ gebe “Apômtau, aêacmên abe alic Jesu.” 22 Tec Pilip jakêsôm gêdên Andrea ma Andrea agêc Pilip jasêsôm gêdên Jesu. 23 Ma Jesu gêjô êsêagêc awen̄ gebe “N̄anoc kêdabingac gebe N̄amalacnê Latunê n̄awasi êsa. 24 Biñnanô, aê jasôm tobiñnanôgen̄ êndên amac gebe Jan̄gom n̄awê embe êsêp nom atom, oc êtu palê atom ma tau ênêc. Êtu palê acgom, go ênam n̄anô taêsam. 25 N̄ac tañ têtac gêwiñ gebe êmoa mata jali nañ, oc ênam sapu. Ma n̄ac tañ têtac gedec tau gebe êmoa mata jali an̄ga nom tonec nañ, oc êmoasin̄ en̄ êngôn̄ mata jali ten̄gen̄. 26 Ten̄ embe ênam sakin̄ aê, nañ êndan̄guc aêman̄ ma gamên̄, tañ aê jan̄gôn̄ nañ, n̄oc sakin̄waga oc êngôn̄ êwiñ. Ten̄ embe ênam sakin̄ aê, nañ Tamoc oc etoc en̄ sa.

Jesu gêwa tau sa gebe êmac êndu

27 “Galoc aên̄oc katuc kêlênim tau, ma jasôm biñ amboac ondoc. Jasôm gebe ‘Tamoc, ônam aê kêsî êndên noc tonec me.’ Masianô, aê gamên̄ kêtû noc tonecna. 28 Tamoc, ôngôm nêm n̄aê n̄awae êsa.” Ma biñ ten̄ kêsâ an̄ga undambê gêmên̄ gebe “Aê gagôm n̄awae kêsagac, ma oc jan̄gôm n̄awae êsa êtiam.” 29 Lau tañ sêkô nañ, sên̄jô e sêsôm gebe “Wapap gêjac.” Ma n̄agêdô sêsôm gebe “An̄jela ten̄ kêsôm biñ gêdên en̄.” 30 Tec Jesu gêjô êsêac awen̄ gebe “Awa tônê kêsâ kêtû aên̄a atam, kêsâ kêtû amacna. 31 Galoc nom tonec n̄atêm mêtôcna. Galoc Anôtô êtiñ nom tonec n̄atau êsa êna. 32 Ma embe sêsun̄ aê sa an̄ga nom, oc jaê êsêac samob

sa dëndêñ aê sêmêñ.” ³³ Biñ tonañ eñ kêsôm gebe êwa nê êmac êndu ñalêñ sa. ³⁴ Tec lau sêjô eñ awa gebe “Aêac tec anô gêc biñsu gebe Kilisi tau oc êmoa tengeñ. Ma amboac ondoc aôm kôsôm sêsun Ñamalacnê Latu sa acgom. Ñamalacnê Latu tonê asa.” ³⁵ Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Ja tau oc êwê amac ñasawa saungeñ ôwiñ. Asalêñ atôm lau, tañ ja gêwê êsêac nañ, gebe ñakesec êtap amac sa atom. Ñac tañ kêsêlêñ gêmoa ñakesec ñalêlôm nañ, gêjam kauc gamêñ, tañ gebe êna nañ. ³⁶ Ja tec gêwê amac gêmoa. Amboac tonañ akêñ êwiñ ja tau gebe atu ñawê latui.”

Juda sêkêñ gêwiñ Jesu atom

Jesu kêsôm biñ tonañ su ma gêja kêsiniñ tau gêdêñ êsêac. ³⁷ Eñ gêgôm gêñtalô kapôêñ taêsam êsêac sêlic, mago sêkêñ gêwiñ eñ atom, ³⁸ gebe propete Jesaia nê biñ êtu anô gebe

“Apômtau, asa lau sêkêñ gêwiñ aêacma jaen,
ma Apômtau geoc nê lêma ñañaclai lasê gêdêñ asa.”

³⁹ Amboac tonañ êsêac têtôm gebe sêkêñ êwiñ atom gebe Jesaia kêsôm teñ gêwiñ gebe

⁴⁰ “Eñ kêpô êsêac matenânô ôkwi
to gêjac kapoac êsêac e nêñ ñalêlôm ñadani kêsa,
gebe matenânô sêlic gêñ atom
to gêñ ñalêlôm sêjala biñ atom ma sênam tauñ ôkwi
atom,

e jañgôm êsêac ñajam êsa atom.”

⁴¹ Biñ tonañ Jesaia kêsôm gebe gêlic Jesunê ñawasi to gêwa eñ sêñac.

⁴² Biñ tonañ gêc, mago kasêganêñ taêsam sêkêñ gêwiñ eñ, tagen sêsôm lasê atom kêtui Parisainja gebe têtiniñ êsêac su anga gônacnêñ atom. ⁴³ Lau

tonañ ñai têtac gêwiñ waen, tañ gêc ñamalacña nañ, kêlêlêc waen, tañ gêc Anôtôña nañ su.

⁴⁴ Jesu gêmôêc gêc awêgen gebe “Ñac tañ kêkêñ gêwiñ aê nañ, kêkêñ gêwiñ aê atom, kêkêñ gêwiñ ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ. ⁴⁵ Ma en tañ gêlic aê nañ, gêlic ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ. ⁴⁶ Aê ja tec gamêñ nom, gebe ñamalac samob, tañ sêkêñ gêwiñ aê nañ, nêñ tenj êmoa ñakesec atom. ⁴⁷ Ma ñac tenj embe êñô aêñoc biñ ma êmansañ atom, nañ aê oc jamêtôc enj atom, gebe aê gamêñ gabe jamêtôc lau nomña atom, gamêñ gabe janam lau nomña kêsi. ⁴⁸ Ñac tañ kêpô aê siñ ma kêkôc ñoc biñ sa atom nañ, kêtap nê ñac-êmêtôc-enwaga sa. Biñ tañ kasôm nañ, êmêtôc enj êndêñ bêc ñamuña, ⁴⁹ gebe aê kasôm tauc ñoc biñ atom, Tamoc tau, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, kêjatu aê kêtû biñ, tañ jasôm to jawa sa nañña. ⁵⁰ Ma aê kajala gebe ênê jatu kêtû dangônj maten jali tenjenj ñam. Amboac tonañ biñ, tañ gawê sa nañ, gawa sa kêtôm Tamoc kêsôm gêdêñ aê.” *

13

Jesu kêkwasiñ nê ñacsenjomi enj kairj

¹ Om Pasa kêdabiñ su ma Jesu kêjala nê noc êwi nom tonec siñ êndêñ Tama ênaña gêsuj sa. Enj têtac gêwiñ nê lau, tañ sêmoa nom nañ ñanô, ma têtac gêwiñ êsêac e gêjac dabiñ kêpi nê ñacsenjomi. ² Êsêac senj gêñ sêngônj ma Sadañ kêbaliñ biñ kêsêp Simon Isariot latu Juda su, gebe eoc Jesu lasê. ³ Jesu kêjala gebe Tama kêkêñ gêñ samob kêsêp enj lêma

* **12:50:** Denari tagenj kêtû komwaganen jaoi bec tagenja.

to kêjala gebe mênkêsa anğa Anôtônê ma oc êmu êndên Anôtô êna êtiam, ⁴ tec gêdi sa anğa tebo ma kêkôc nê ñakwê ñaôña su ma kêkôc obo sakinña jakêjandin. ⁵ Go kêkêc bu kêsêp laclu jagêjac m kêsagu ñacsenjomi enkain ma gêbuñ ña obo, tañ kêjandin nan. ⁶ Gêgôm e jakêsa Simon Petere, go ñac tau kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, aôm gobe ônsanğu aê ockain me.” ⁷ Tec Jesu gêjô en awa gebe “Gên tañ galoc gagôm nan, gôjam kauc malôgen go ôjala.” ⁸ Ma Petere kêsôm gêdên en gebe “Masianô, aôm ônsanğu aê ockain atomanô.” Jesu gêjô en awa gebe “Aê embe jansanğu aôm atom, oc ôwê kain aê atom.” ⁹ Ma Simon Petere kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, amboac tonan ockaingen atom, lemoc to môkêcapac êwiñ acgom.” ¹⁰ Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ñac tañ gêlin bu su nan, êkwasiñ tau êtiam atom, akain tagen, gebe en kêtü selecğac. Amac atu selec amboac tonan, tagen samob atom.” ¹¹ En kêjala ñaceoc-en-lasêwaga su, tec kêsôm gebe “Amac samob atu selec atom.” ¹² En kesagu êsêac enkain su, go kêsô nê ñakwê sa kêtiam jagênğon sic ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Amacnêm kauc kêsâ kêpi gên, tañ gagôm gêdên amac nan, me masi. ¹³ Amac tonan asam aê gebe Mêtêmôkê to Apômtau, nan asôm jagêdên, gebe aê tau tonec. ¹⁴ Apômtau to mêtêmôkê tau aê embe jansanğu amac emkain, go ansanğu taôm emkain êndên-êndêngen amboac tonan, ¹⁵ gebe aê katôc ñadônđon gêdên amac gebe amac taôm anğôm amboac gagôm gêdên amac su. ¹⁶ Binñanô, aê jasôm tobinñanôgen êndên amac gebe Sakinwaga kêlêlêc nê ñatau atom, ma jaenwaga kêlêlêc ñac, tañ kêsakin en nan atom. ¹⁷ Embe ajala

binj tonan ma embe anjom njanô esa, oc aê aoc êoc amac.

¹⁸ “Ma Jasôm êpi amac samob atom. Aê kajala lau, tan kajalinj êsêac sa nan. Mago binj, tan teto gec nan, êtu anô gebe ‘Nac tan genj aênoc mo nan, gêoc akainj sa gebe êka aê.’ ¹⁹ Binj tau njanô kesa atom tagen, ma galoc jawa sa êndênj amac kwanangenj. Ma êndênj binj tau njanô esa, go akênj êwinj gebe aê tau tonec. ²⁰ Binjanô, aê jasôm tobijnjanôgenj êndênj amac gebe Tenj embe êkoc nac, tan aê kasakinj en nan sa, oc êkoc aê sa. Ma tenj embe êkoc aê sa, oc êkoc nac, tan kêsakinj aê gamênj nan sa.”

Jesu kêtoc nac, tan eoc en lasê nan

(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jesu kêsôm binj tonan su e katu kênim tau, go gêwa sa gêc awêgenj gebe “Binjanô, aê jasôm tobijnjanôgenj êndênj amac gebe Amacnêm nac tenj oc eoc aê lasê.” ²² Ma nacsenomi matenânô gédênj tau ma sêjam kauc nac, tan enj kêsôm binj kêkanôn en nan. ²³ Nacsenominênj tenj, tan Jesu têtac gêwinj en nan, gêngônj kesi enja. ²⁴ Nac tonan tec Simon Petere kêsênic mata enj ma kêsôm gédênj enj gebe “Ôtu kênac enj gebe binj tonan kêsôm kêpi asa.” ²⁵ Go Nac tau kêsô Jesu asêtékwa nalabu gêja ma kêtû kênac gebe “Apômtau, asa.” ²⁶ Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Nac tau tec aê oc jasac mo ngêdô tônj ma jakênj êndênj enj.” Go kêsac mo ngêdô tônj ma kêkoc jakêkênj gédênj Simon Isariot latu Juda. ²⁷ Nac tau genj su, ma Sadan kêsêp ênê nalêlôm gêja. Tec Jesu kêsôm gédênj enj gebe “Gênj tan gobe ôngôm nan, ôngôm sebenj.” ²⁸ Ma êsêac samob, tan senj gêj sêmoa nan, nênj tenj kêjala binj, tan Jesu

kêsôm gêdêj enj nanj, ñam atom. ²⁹ Nêj ñagêdô seboç Jesu kêsôm gêdêj enj gebe “Ônam ôli aêacnêj gêj omña kwananjenj,” gebe Juda kêbic kanom. Ñagêdô seboç enj êkêj gêj êndêj lau ñalêlôm sawa. ³⁰ Ñac tau genj gêj su ma gacgenj kêsa gêja. Ma gêbêcauc.

Biñsu wakuc

³¹ Juda kêsa gêja su, go Jesu kêsôm gebe “Galoc Ñamalacnê Latunê ñawasi mênkêsa ma Anôtônê ñawasi kêsa kêtû enja. ³² Anôtônê ñawasi embe êsa êtu enja, go Anôtô êkêj tau nê ñawasi êndêj enj amboac tonaj. Ma êkêj ênê ñawasi êsa sebenj. ³³ Ñapalêac, aê jamoa jawiñ amac ñasawa saunjenj êwiñ, go ansom aê. Ma biñ tanj kasôm gêdêj Juda nanj, galoc jasôm êndêj amac amboac tonaj gebe Gamênj tanj aê jana, amac atôm gebe naasa atom. ³⁴ Aê jakêj biñsu wakuc tenj êndêj amac gebe Akêj nêmtac gêwiñ elom tau. Akêj nêmtac gêwiñ elom tau êtôm aê têtac gêwiñ amac. ³⁵ Embe akêj nêmtac gêwiñ elom tau, go samob sêjala êndêj tonaj gebe aênjoc ñacsenjomi amac.”

Jesu kêsôm lasê gebe Simon Petere ênsê enj auc (Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Ma Simon Petere kêsôm gêdêj enj gebe “Apômtau aôm ôna ondoc.” Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Gamênj tanj aê jana nanj, galoc kôtôm gebe ôndanjuc aê nec atom. Malôgenj, go ôndanjuc.” ³⁷ Ma Petere kêsôm gêdêj enj gebe “Apômtau, amboac ondoc galoc katôm gebe jandanjuc aôm atom. Aê jamac endu êtu aômña.” ³⁸ Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Aôm gobe ômac êndu êtu aênja me.

Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeñ êndêñ aôm gebe Talec oc êtañ atomgeñ, ma aôm ônsa aê auc atu dim têlêac.

14

Jesu kêtu intêna daô lasê dandêñ Tameñija

¹ “Nêm ñalêlôm êlênim tau atom. Akêñ êwiñ Anôtô ma akêñ êwiñ aê. ² Tamocnê andu tec ñabalêm taêsam gêc. Embe ênêc atom, oc jasôm êndêñ amac gebe Jana jamansañ nêm gamêñ. ³ Aê jana jamansañ amacnêm gamêñ su acgom, go jamu jamêñ ma jakôc amac, gebe gamêñ, tañ aê gêngôñ nañ, amac aᅅgôñ awiñ. ⁴ Ma gamêñ, tañ aê jana nañ, ñaintêna amac alicgac.” ⁵ Tom kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, gamêñ tañ aôm ôna nañ, aêac ajala atom, ma oc alic ñaintêna amboac ondoc.” ⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Intêna aê ma biñjanô to aᅅgôñ matem jali ñam aê. Ñamalac teñ oc êndêñ Tamoc êna atom, aê jawê eñ acgom. ⁷ Embe ajala aê, oc ajala Tamoc amboac tonañ. Galoc tec ajala eñ ma alic eᅅgac.”

⁸ Go Pilip kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Apômtau ôtôc Tamam êndêñ aêac alic, go êtôm aêac.” ⁹ Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “O Pilip, gamoa gawiñ amac e ñêñgeñ ma kôjala aê atom me. Ñac tañ gêlic aê nañ, gêlic Tamoc su. Amboac ondoc tec kôsôm gebe ‘Ôtôc Tamam êndêñ aêac.’ ¹⁰ Aê gamoa Tamoc ñalêlôm ma tamoc gêmoa aê ñalêlôm nec kôkêñ gêwiñ atom me. Biñ tañ kasôm gêdêñ amac nañ, aê tauc ñoc biñ atom. Tamoc tañ gêmoa aê ñalêlôm nañ, gêjam nê kôm tonañ. ¹¹ Akêñ êwiñ aê gebe gamoa Tamoc ñalêlôm ma Tamoc

gêmoa aê ñalêlôm. Embe masi, go akêñ êwiñ êtu kôm tonanña. ¹² Biññanô, aê jasôm tobiññanôgeñ êndên amac gebe Ñac tañ kékên gêwiñ aê nañ, ênam kôm, tañ aê gajam nañ amboac tonañ ma oc ênam êlêlêc tonañ su, gebe aê jandên Tamoc jana. ¹³ Ma gêñ samob, tañ aten anam aê tañôc nañ, oc jañgôm ñanô êsa, gebe Latu êwaka Tamanê ñawasi sa. ¹⁴ Embe aten gêñ ten êndên aê anam aê lañôc, oc jañgôm ñanô êsa.

Jesu gêjac mata Nalau Dabuñ

¹⁵ “Embe têtac êwiñ aê, oc amansañ aêñoc biñsu. ¹⁶ Go aê jaten êndên Tamoc ma en êkên amacnêm ênamawemwaga ten gebe ômoa êwiñ amac tengeñ. ¹⁷ Ñac tau Nalau biññanôña, tañ lau nomña sêkôc en sa êtôm atom nañ, gebe êsêac sêlic to sêjala en atom. Amac tec ajala ençac, gebe gêwiñ amac ma gêmoa amacnêm ñalêlôm.

¹⁸ “Aê oc jandec amac atôm mosêbu atom, aê oc jandên amac jawac. ¹⁹ Ñasawa sauñgeñ ma lau nomña sêlic aê êtiam atom, mago amac tec oc alic aê, gebe aê gañgôn matoc jali, tec amac oc añgôn matem jali amboac tonanñeñ. ²⁰ Êndên bêc ônê amac oc ajala gebe aê gamoa Tamoc ñalêlôm ma amac amoa aê ñalêlôm ma aê jamoa amac ñalêlôm.

²¹ “Ñac tañ kékôc aêñoc biñsu sa ma kamasan nañ, en ñac têtac gêwiñ aêña. Ñac tañ têtac gêwiñ aê nañ, Tamoc têtac êwiñ en ma aê têtac êwiñ en amboac tonañ ma jaoc tauc lasê jandên en.” ²² Ma Juda, Isariot latu tonañ atom, kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, aôm gobe oc taôm lasê êndên aêac, mago êndên lau nomña atom, nañ ñam amboac ondoc.”

²³ Tec Jesu gêjô en awa gebe “Ñac ten embe têtac

êwiñ aê ma êmansañ aêñoc biñ, oc Tamoc têtac êwiñ enj ma aêagêc andêñ enj naanğôñ awiñ enj. ²⁴ Ma ñac tañ têtac gêwiñ aê atom nañ, kêmasañ aêñoc biñ atom. Ma biñ tau, tañ amac añô nañ, aêñoc biñ atom, Tamoc tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ nê.

²⁵ “Biñ tonañ nañ aê gêñğôñ gawiñ amac tec kasôm gêdêñ amac. ²⁶ Ma ênam-awemwaga Njalau Dabuñ tau, tañ Tamoc êsakiñ mênênam aê lañôc nañ, oc êndôñ biñ samob êndêñ amac to êwa amacnêm kauc sa e taêm ênam biñ samob, tañ kasôm gêdêñ amac nañ. ²⁷ Aê jandec biñmalô êndêñ amac ma aêñoc biñmalô oc jakêñ êndêñ amac. Mago jakêñ êndêñ amac amboac lau nomña sêkêñ nec atom. Nêm ñalêlôm êlênim tau to atêc taôm atom. ²⁸ Amac añô aê kasôm gêdêñ amac gebe jana ma oc jandêñ amac jamêñ êtiam. Embe têmtac êwiñ aê, oc têmtac ñajam êsa gebe jandêñ Tamoc jana, gebe Tamoc kapôêñ kêlêlêc aê su. ²⁹ Biñ tau ñanô kêsa atom tageñ, mago gabe jasôm êndêñ amac kwananğen gebe êndêñ tañ ñanô êsa nañ akêñ êwiñ. ³⁰ Aê jasôm biñ gwalêkiñ êndêñ amac êwiñ atom, gebe nom tonec ñatau êmêñ, mago oc êku aê tulu atom. ³¹ Tageñ aê gagôm gêñ, tañ Tamoc kêjatu aê nañ, gebe lau nomña sêjala aê têtac gêwiñ Tamoc. Andi sa ma taêc aña tonec tana.

15

Jesu kêtú wainmôkê ñanô

¹ “Wainmôke ñanô aê ma Tamoc kêtú kôm wainña ñatau. ² Nñoc ñawalô samob, tañ gêjam ñanô atom nañ, oc eso êñgic, ma samob, tañ gêjam ñano nañ, oc ênac ñasêli su gebe ênam ñanô êlêlêc. ³ Amac

atu selec su kêtû biñ, tañ kasôm gêdêñ amac nañña.
4 Amoa aê ñalêlôm, oc jamoa amac ñalêlôm. Ñawalô teñ embe naêndiñ êsô ñamôkê atom, tau ênêc, oc êtôm gebe ênam ñanô atom. Ma amac embe amoa aê ñalêlôm atom, oc amboac tonañ.

5 “Wainmôkê aê ma ñawalô amac. Ñac tañ gêmoa aê ñalêlôm, ma aê gamoa eñ ñalêlôm nañ, gêjam ñanô taêsam, gebe aê embe jawiñ atom, oc atôm gebe anğôm gêñ teñ atom. 6 Teñ embe êmoa aê ñalêlôm atom, oc sêmbaliñ eñ siñ e êtu masê amboac ñawalô, tañ kêmêliñ ma sejoñ sa nasêmbaliñ êpi ja gebe êniñ su. 7 Embe amoa aê ñalêlôm ma ñoc biñ oc ênêc amacnêm ñalêlôm, ma embe têtac êwiñ gêñ teñ ma atañ, nañ oc akôc. 8 Embe anam ñanô taêsam e atu aêñoc ñacsenomi, go anğôm Tamocnê ñawasi êsa. 9 Aê têtac gêwiñ amac kêtôm Tamoc têtac gêwiñ aê. Amoa ñoc têtac gêwiñ, tañ kepeñ amac auc nañ ñalêlôm. 10 Embe amansañ aêñoc biñsu, oc amoa ñoc têtac gêwiñ, tañ kepeñ amac auc nañ ñalêlôm, atôm aê kamasañ Tamocnê biñsu ma gamoa ênê têtac gêwiñ, tañ kepeñ aê auc nañ ñalêlôm.

11 “Biñ tonañ ñai samob kasôm gêdêñ amac, gebe ñoc têtac ñajam wacênêc amacnêm ñalêlôm ma ênac dabiñ amacnêm têtac ñajam ênam amac auc. 12 Aêñoc biñsu tonec gebe Akêñ nêm têtac gêwiñ elom tau êtôm aê têtac gêwiñ amac. 13 Ñac tañ êmac êndu êjô nê lau nañ, nê têtac gêwiñ kêlêlêc ñêngeñ su. 14 Amac êmbe anğôm gêñ, tañ kajatu amac nañ, oc atu aêñoc lau. 15 Aê jasam amac gebe sakiñwaga êtiam atom, gebe sakiñwaga gêjam kauc gêñ, tañ nê ñatau gêgôm nañ. Aê kêsam amacgac gebe atu ñoc

lau, gebe gêñ samob, tañ gañô aña Tamocnê nañ, tec gaoc lasê gêdêñ amac su. ¹⁶ Amac tec ajaliñ aê sa atom, aê kajaliñ amac sa ma kasakiñ amac gebe ana ma anam ñanô, ma amacnêm ñanô tonañ ênêc ñapañ. Ma gêñ tañ atañ anam aê lañôc nañ, Tamoc oc êkêñ êndêñ amac. ¹⁷ Aê jajatu amac gebe akêñ têtac gêwiñ elom tau.

Lau nomña têtac gedec Jesunê lau

¹⁸ “Lau nomña embe têtac endec amac, nañ taêm ênam gebe têtac gedec aê kêtú ñamata. ¹⁹ Amac embe aña lau nomña nêñ, oc lau nomña têtac êwiñ amac, gebe êsêacnêñ ñagêdô amac. Mago aê kajaliñ amac sa aña lau nomña nêñ, gebe atu lau nomña êtiam atom, tec lau nomña têtac gedec amac. ²⁰ Taêm ênam biñ, tañ kasôm gêdêñ amac nañ gebe Sakiñwaga kêlêlêc nê ñatau su atom. Êsêac sêjanda aêgac, tec oc sêjanda amac amboac tonañ. ²¹ Gêñ samob tonañ ñai oc sêñgôm êndêñ amac êtu ñoc ñaêña, gebe sêjala ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ atom. ²² Aê embe jamêñ to jawa biñ sa êndêñ êsêac atom, oc nêñ sec masi. Mago galoc embe taêñ ênam gebe sênsa nêñ sec auc, oc sêñgôm naeo. ²³ Ñac tañ têtac gedec aê nañ, têtac gedec Tamoc amboac tonañ. ²⁴ Aê embe janam kôm, tañ ñac teñ gêjam atom nañ, aña êsêacnêñ atom, go nêñ sec masi. Tagañ galoc sêlic ñoc kôm tau su, mago têtac gedec aêagêc Tamoc. ²⁵ Amboac tonañ biñ, tañ teto gêc êsêacnêñ biñsu nañ, oc êtu anô gebe ‘Êsêac têtac gedec aê ñaômagan.’

²⁶ “Êndêñ tañ jasakiñ ênam-awemwaga aña Tamocnê êndêñ amac êmêñ, Ñalau biññanôña, nañ êsa

anġa Tamocnê nan, oc êwa aê ñam sa. ²⁷ Ma amac awa aê ñam sa amboac tonan, gebe amoa awiñ aê gêdêñ gajac m ñoc kôm e mênġêdêñ galoc.

16

¹ “Biñ tonan ñai kasôm gêdêñ amac gebe têmtac lulu e ananġa atom. ² Êsêac oc têtinġ amac su anġa gôlôacnêñ. Ñanoc oc mênġêsa ma samob, tañ sênac amac êndu nan, oc sênam kauc gebe sêjam sakinġ gêdêñ Anôtô ña gêñ amboac tonan. ³ Gêñ tonan ñai oc sênġôm gebe sêjala Tamoc atom ma sêjala aê atom. ⁴ Biñ samob kasôm gêdêñ amac gebe êsêac embe sênġôm gêñ tau êndêñ ñanoc, nan taêm ênam gebe biñ tau kasôm gêdêñ amac su.

Nalau Dabuñ nê kôm

“Gêmunġenġ kasôm biñ amboac tonan gêdêñ amac atom, gebe tauc gênġônġ gawiñ amac. ⁵ Ma galoc jandêñ ñac, tañ kêsakinġ aê gamêñ nan jana, ma amacnêm ñac teñ kêtú kênac aê gebe ‘Ôna ondoc’ nec atom. ⁶ Aê kasôm biñ tonan gêdêñ amac e amacnêm ñalêlôm ñawapac gêjam aucġenġ, ⁷ ma aê jasom biññanô êndêñ amac gebe jawi amac siñ nec, oc êmoasiñ amac. Embe jawi amac siñ atom, oc ênam-awemwaga êndêñ amac êmêñ atom. Embe jana, go jasakiñ eñ êndêñ amac êmêñ. ⁸ Ñac tonan êmêñ, go êwaka lau nomġa nêñ kauc sa êpi sec tau ma êpi biñġêdêñ to êpi Anôtônê mêtôc. ⁹ Êpi sec gebe sêkêñ gêwiñ aê atom. ¹⁰ Ma êpi biñġêdêñ gebe jandêñ Tamoc jana ma amac alic aê êtiam atom. ¹¹ Ma êpi mêtôc gebe Anôtô kêmêtôc nom tonec ñatau su.

12 “Aêñoc biñ ñagêdô gwalêkiñ gebe jasôm êndêñ amacña tec gêc, mago galoc oc asip sa atôm atom. 13 Ma êndêñ tañ ñac ôné, Ñalau biññanôña, tau êmêñ nan, oc êwê amac ajala biññanô tau tomalagen, gebe eñ oc êsôm tau nê biñ atom. Biñ tañ eñ gêñô nan, tec êsôm ma eoc biñ, tañ oc mênêsa nan, lasê êndêñ amac. 14 Ñac tau oc êwaka aêñoc ñawasi sa, gebe eñ oc êkôc su anğa aêñoc ma êsôm lasê êndêñ amac. 15 Tamocnê gêñ samob kêtú aêñoc. Amboac tonañ tec kasôm gebe Ñac tau êkôc su anğa aêñoc ma êsôm lasê êndêñ amac.

Nalêlôm ñawapac ênam tau ôkwi êtu têtac ñajam

16 “Têlagen acgom ma alic aê sapu, ma têlagen êtiam, go alic aê êtiam.” 17 Ênê ñacseñomi ñagêdô sêsôm gêdêñ tañ gebe “Biñ tonec amboac ondoc, tec eñ kêsôm gêdêñ aêac nec gebe ‘Têlagen acgom ma alic aê sapu, ma têlagen êtiam, go alic aê êtiam, ma ñalô tonec ‘Aê jandêñ Tamoc jana.’ ” 18 Ma Êsêac sêsôm gebe “Biñ tonec amboac ondoc, tec eñ kêsôm nec gebe ‘Têlagen.’ Aêac tajala ênê biñ ñam atom nec.” 19 Jesu kêjala êsêac sebe têtú kênac eñ, tec kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac apuc taôm gebe kasôm gebe ‘Têlagen acgom ma amac alic aê sapu, ma têlagen êtiam, go alic aê êtiam me.’ 20 Biññanô, aê jasôm tobiññanôgen êndêñ amac gebe Amac oc atañ ñanô e apuc tañjiboa sa ma atañ ma lau nomña oc têtú samuc. Amac oc amoa tonêm ñalêlôm ñawapacgen, mago nêm ñalêlôm ñawapac tonañ oc ênam tau ôkwi êtu têtac ñajam. 21 Awê teñ embe êkôc ñapalê, oc nê ñalêlôm ñawapac gebe nê noc kêdabiñgac. Mago êndêñ tañ êkôc ñapalê su nan, taê ênam ñandan êtiam atom, têtac ñajam gebe kêkôc

ņapalê kêtû awê sugac. ²² Amboac tonañ galoc tonêm ñalêlôm ñawapacgeņ amoa e êndêņ taņ jalic amac êtiam naņ, têmtac ñajam êsa. Ma lau teņ oc sêkôc têmtac ñajam su aņga amacnêm êtiam atom. ²³ Êndêņ bêc ônê oc atu kênac biņ teņ êndêņ aê êtiam atom. Biņņanô, aê jasôm tobiņņanôgeņ êndêņ amac gebe Embe ateņ gêņ teņ êndêņ Tamoc anam aê laņôc, oc êkêņ êndêņ amac. ²⁴ Mêngêdêņ tonec amac ateņ gêņ teņ ajam aê laņôc atom. Ateņ oc akôc ma têmtac ñajam êsa samucgeņ.

Jesu kêku nom tau tulu

²⁵ “Biņ tonec ñai kasôm kêtû biņgôliņ gêdêņ amac. Ma ñanoc tau mêngêsa, oc janam êtu biņgôliņ êndêņ amac êtiam atom, jawa Tamoc ñam sa êndêņ amac ênêc awêgeņ. ²⁶ Êndêņ bêc ônaņ amac oc ateņ gêņ anam aê laņôc, naņ aê jasôm êndêņ amac gebe aê oc jateņ êndêņ Tamoc êtu amacņa êtiam nec atom. ²⁷ Tamoc tau tec têtac gêwiņ amac, gebe amac têmtac gêwiņ aê ma akêņ gêwiņ gebe aê kasa aņga Tamocnê tec gamêņ. ²⁸ Aê kasa aņga Tamocnê tec gamêņ nom. Ma jawi nom siņ ma jandêņ Tamoc jamu jana êtiam.” ²⁹ Tec ênê ñacseņomi sêsôm gebe “Kec, galoc kôsôm gêc awêgeņ, gôjam kêtû biņgôliņ atom. ³⁰ Galoc aêac ajala gebe aôm kôjala biņ samob ma kôpô lêna lau gebe têtû kênac biņ teņ êndêņ aômņa atom. Amboac tonañ tec aêac akêņ gêwiņ gebe aôm kôsa aņga Anôtônê.” ³¹ Go Jesu gêjô êsêac aweņ gebe “Galoc akêņ gêwiņ me. ³² Alic acgom, noc teņ oc mêngêsa, ma noc tau kêdabiņ sugac, taņ sêsa amac êliņ-êliņ amoa nêm êndêņêndêņgeņ ma oc andec aê taucgeņ jamoa, mago oc taucgeņ jamoa atom, gebe Tamoc gêwiņ aê. ³³ Aê kasôm

biņ tonec gêdêņ amac gebe tobiņmalôgeņ amoa aê ņalêlôm. Anğa nom tonec amac amoa tonêm ņalêlôm ņawapacgeņ, mago têmtac êpa sugeņ. Aê kaku nom tau tulu sugac.”

17

Jesu keteņ mec kêtû nê ņacseņjomiņa

¹ Jesu kêsôm biņ tonaņ su, go mata gedec undambê ma keteņ mec gebe “O Tamoc, ņanoc kêdabiņgac, ôkêņ Latômnê ņawasi êsa, gebe Latôm oc êkêņ aômnêm ņawasi êsa. ² Aôm kôkêņ eņ kêtû gêņ totau-totau samob ņatau, gebe êkêņ lau samob, taņ kôkêņ gêdêņ eņ naņ, sêņgôņ mateņ jali teņgeņ. ³ Sêņgôņ mateņ jali ņam tonec gebe sêjala aôm Anôtô ņanô tageņ agêc Jesu Kilisi tau, taņ kôsakiņ eņ gêmêņ naņ. ⁴ Kôm taņ kôsakiņ aê gebe janam naņ, tec gajam e gajac dabiņ su ma kakêņ aômnêm ņawasi kêsa anğa nom. ⁵ O Tamoc, galoc ôkêņ ņawasi, taņ gêc aomņa naņ, êndêņ aê, ņawasi taņ gawê kain gêdêņ nom masigeņ ma gamoa gawiņ aôm naņ.

⁶ “Aê gawa nêm ņaê sa gêdêņ ņamalêc, taņ kôkêņ gêdêņ aê anğa lau nomņa nêņ. Aômnêm gêņ êsêac, tec kôkbņ êsêac gêdêņ aê ma sêmasaņ aômnêm biņ. ⁷ Galoc sêjala gebe gêņ samob, taņ kôkêņ gêdêņ aê naņ, anğa aômnêmgeņ, ⁸ gebe biņ, naņ kôkêņ gêdêņ aê, tec kakêņ gêdêņ êsêac. Ac sêkôc sa e sêjala toņanôgeņ gebe aê kasa anğa aômnêm, ma sêkêņ gêwiņ gebe aôm kôsakiņ aê tec gamêņ.

⁹ “Aê kateņ kêtû êsêacņa, kateņ kêtû lau nomņa atom. Kateņ kêtû êsêac taņ kôkêņ gêdêņ aê naņņa, gebe nêm gêņ êsêac. ¹⁰ Aêņoc gêņ samob kêtû aômnêm gêņ, ma aômnêm gêņ samob kêtû

aênoc gêñ, ma êsêac sêwaka aênoc ñawasi sa. ¹¹ Aê tec janğônñ nom êtiam atom, mago êsêacmêñ gacgen sênğônñ nom. Ma aê jandêñ aôm jawac. O Tamoc dabuñ, ômansañ êsêac gebe sêmoa nêñ ñaê, tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ ñalêlôm, ma têtù gêñ tagen amboac aêagêc tagen. ¹² Gêdêñ tañ gamoa gawin êsêac nañ, kamasañ êsêac sênğônñ tonêm ñaêgen, tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ. Aê gajob êsêac e nêñ teñ gêjaña atom, ñac gêbac latu tagen, gebe biñ tañ teto gêc nañ, êtu anô. ¹³ Galoc tonec aê jandêñ aôm jawac, ma biñ tonec jasôm anğa nom êwiñ gebe ñoc têtac ñajam ênam êsêac auc samucgen. ¹⁴ Aê kakêñ aômñêm biñ gêdêñ êsêac ma lau nomña têtac gedec êsêac, gebe êsêac anğa lau nomña nêñ atom, têtôm aê tauc anğa nom atom amboac tonañ. ¹⁵ Aê jatenñ gebe aôm ôkôc êsêac su anğa nom atom, jatenñ gebe ojop êsêac êndêñ ñac sec. ¹⁶ Êsêac anğa nom atom têtôm aê anğa nom atom. ¹⁷ Ônam dabuñ êsêac ña biññanô tau, gebe aômñêm biñ kêtù biññanô. ¹⁸ Aê kasakiñ êsêac sêmoa nom kêtôm aôm kôsaki ñ aê gamêñ nom. ¹⁹ Ma aê janam dabuñ tauc êtu êsêacña gebe êsêac têtù dabuñ tobiññanô amboac tonañ.

²⁰ “Aê jatenñ êtu êsêac tonec taunğenña atom, jatenñ êtu lau, tañ sênô êsêacnêñ biñ e sêkêñ êwiñ aê nañña êwiñ ²¹ gebe samob têtù gêñ tagen amboac aôm, Tamoc, gômoa aê ñalêlôm ma aê gamoa aôm ñalêlôm. Ma êsêac sêmoa aêagêc ñalêlôm, ec lau nomñc sêkêñ êwiñ gebe aôm kôsakiñ aê gamêñ. ²² Ma ñawasi, tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ, tec kakêñ gêdêñ êsêac, gebe êsêac têtù gêñ tagen amboac aêagêc tagen. ²³ Aê gamoa êsêac ñalêlôm kêtôm aôm

gômoa aê ñalêlôm, gebe ônac dabinj êsêac têtû gêñ tagenj, ma lau nomña sêjala gebe aôm kôsakinj aê gamênj to têtmtac gêwinj êsêac amboac têtmtac gêwinj aê.

²⁴ “O Tamoc, aê gabe gêñ, tañ kôkêñ gêdênj aê nanj, sêmoa sêwinj aê sêngônj gamênj, tañ aê oc jañgônj nanj, gebe sêlic aênoc ñawasi, tañ kôkêñ gêdênj aê, gebe aôm têtmtac gêwinj aê gêdênj nom ñanô kêsa atom tagenj. ²⁵ O Tamoc, ñac gêdênj, lau nomña sêjala aôm atom, mago aê kajala aôm gac, ma êsêac tonec tec sêjala gebe aôm kôsakinj aê. ²⁶ Aê ñawa nêñ ñaê sa gêdênj êsêac ma oc jawa sa-jawa sa jamoa, gebe nêñ têtmtac gêwinj aênja ênêc êsêacnênj ñalêlôm ma aê jamoa êsêacnênj ñalêlôm.”

18

Sêkôc Jesu tôñ

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jesu kêsôm binj tonan su, go gêwinj nê ñacsenomi sêsa jaselom bu Kidron. Kôm tenj gêc bu ñamakenj ônênja, ma Jesu to nê ñacsenomi sêsêp kôm lêlôm sêja. ² Juda tañ geoc enj lasê nanj, gêlic gamênj tonan kwananjenj, gebe Jesu kêkac nê ñacsenomi sa anja tonan elêmê. ³ Juda tau kêkôc lau matu tenj sa ma lau dabunjsêga to Parisai nênj sakinwaga ñagêdô sêwinj sêoc dawenj to lamp ma laukasap sa jasêo lasê. ⁴ Jesu kêjala gêñ samob, tañ gebe êtap enj sa nanj kwananjenj, mago kêsa jakêsôm gêdênj êsêac gebe “Amac asôm asa.” ⁵ Ma êsêac sêjô enj awa gebe “Jesu Nasaretna.” Go enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Aê tau tonec.” Ma Juda tañ gebe eoc enj lasê nanj, kêkô gêwinj êsêac. ⁶ Jesu kêsôm gêdênj

êsêac gebe “Aê tau tonec,” ma êsêac sênu taunjen e jasêu tauj sêc. ⁷ Tec enj kêtû kênac êsêac kêtiam gebe “Amac asôm asa.” Ma êsêac sêsôm gebe “Jesu Nasaretna.” ⁸ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Aê kasôm gêdênj amac su gebe aê tau tonec. Embe ansom aê, ma andec êsêac onec sêna.” ⁹ Binj tonanj gebe ênê binj, tañ kêsôm nanj, êtu anô gebe “Êsêac tañ kôkênj gêdênj aê nanj, gajam êsêacnênj tenj sapu atom.” ¹⁰ Ma Simon Petere, nanj nê sinj gêc, tec gêbuc sa jakêpa dabujsêganê sakinwaga tanjalaun anôña su, ma sakinwaga tau nê njaê Malku. ¹¹ Tec Jesu kêsôm gêdênj Petere gebe “Ônsêmuñ sinj êmu êsêp njaatali êna. Laclu tañ Tamoc kêkênj gêdênj aê nanj, oc janôm gênj êsêp atom me.”

Jesu kêkô dabujsêga lanôñnêm

¹² Lau tonj tonanj to nêñ kapitai ma Judanênj sakinwaga sêkôc Jesu ma sêsô enj tônj. ¹³ Go sêwê enj dêdênj Anas sêja, Kaiapa tañ kêtû ñac dêbujsêga gêdênj jala tonanj gêmoa nanj iawa. ¹⁴ Kaiapa tau tec kêsôm gêdênj Juda gebe “Ñac tagenj êmac êndu êjo lau, go êmoasinj lau êlêlêc.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Simon Petere agêc ñacsenom tenj têdaguc Jesu sêja. Ma ñac dabujsêga kêjala ñacsenom tonanjac, tec gêwin Jesu kêsô ñac dabujsêga nê andu ñamalaclunj gêja. ¹⁶ Ma Petere kêkô sacgêdô ñadêmôêña. Go ñacsenom, tañ ñac dabujsêga kêjala enj su nanj, kêsas jakêmasanj binj gêdênj awê gejob sacgêdôña ma gêwê Petere agêc sêsô sêja. ¹⁷ Ma awê gejob sacgêdôña kêsôm gêdênj Petere gebe

“Aôm kôtu ñac tônê nê ñacsenjom tenj gôwiñ me.”
Ma enj kêsôm gebe “Masi.” ¹⁸ Gamêñ ñaluc ma
kômwaga to sakiñwaga sêmakop ja ma sêsêlu sêkô,
tec Petere kêsêlu ja kêkô gêwiñ êsêac.

Dabuñwaga kêtú lêsú Jesu

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Ma ñac dabuñsêga kêtú kênac Jesunê ñacsenjomi
to nê mêtê ñam gédêñ enj. ²⁰ Tec Jesu gêjô enj
awa gebe “Aê kasôm biñ gédêñ lau samob gamoa
awêgenj ma kadônj mêtê gamoa lôm malacña to lôm
dabuñ, tañ Juda samob sêkac sa nañ, elêmê ma
kasôm biñ tenj kasiñ atom. ²¹ Aôm kôtu kênac aê
kêtú asagenña. Ôtu kênac lau-sêñô-biñwaga acgom,
gebe êsêac tec sêjala aêñoc bi ñ, tañ kasôm nañ.”
²² Kêsôm bi ñ tonañ gêmoe ma sakiñwaga, tañ sêkô
nañ, nêñ tenj kêtap Jesu kêsêp alianô ma kêsôm gebe
“Aôm gôjô ñac dabuñsêga awa amboac tonañ me.”
²³ Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Embe jasôm eso,
nañ ôwa sa gebe keso. Ma embe jasôm êndêñ, ma
amboac ondóc gôjac aê.” ²⁴ Go Anas gêsô enj tônia ma
kêsakiñ enj tolêpoagenj gédêñ ñac dabuñsêga Kaiapa
gêja.

Petere gêsá Jesu auc kêtiam

(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Simon Petere kêsêlu ja kêkô ma êsêac sêsôm
gédêñ enj gebe “Aôm anja ênê ñacsenjominêñ tenj
amboac tonañ me.” Ma enj kêpa tau gebe “Masi.”
²⁶ Go ñac dabuñsêga nê sakiñwaganêñ tenj, Ñac tañ
Petere kêpa enj tañalauñ su nañ gwadê, tec kêsôm
gebe “Aôm tonec tê galic aôm gômoe kôm gôwiñ enj

nê me.” ²⁷ Ma Petere kêpa tau kêtiam, tec sep tagen talec kêtaņ.

Jesu kêkô Pilata laņônêm

(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Bêbêcgeņ ma sêwê Jesu aņga Kaiapanê sêja gôliņwaganê andu. Juda taņj sêsô gôliņwaganê andu sêja atom, têtêc gebe sêņgôm taņj têtu sec a têtôm gebe sêniņ Pasa sêwiņ atom. ²⁹ Amboac tonañ Pilata kêsa gadêņ êsêac gêja ma kêsôm gebe “Atiņ biņ ondoc ņakainj kêpi ņac tonec.” ³⁰ Ma êsêac sêjô eņ awa gebe “ņac tonañ êmbe ņac secanô atom, aêac oc akôc eņ andêņ aôm amêņ atom.” ³¹ Tec Pilata kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Amac taêm akôc eņ awac ma amêtôc eņ êtôm amacnêm biņsu.” Ma Juda sêsôm gêdêņ eņ gebe “Aêacma jao kêkô gebe anac ņamalac teņ êndu atom.” ³² Biņ tonañ kêsa gebe Jesunê biņ, taņ kêsôm gêwa nê êmac êndu ņalêņ sa naņ, êtu anô.

³³ Amboac tonañ Pilata kêsô gôliņwaganê andu gêja kêtiam jagêmôêc Jesu ma kêtu kênac eņ gebe “Judanêņ kiņ aôm me masi.” ³⁴ Tec Jesu gêjô eņ awa gebe “Aôm taôm taêm gêjam biņ tonañ tec kôsôm, me lau ņagêdô sêwa aê ņam sa gêdêņ aôm.” ³⁵ Ma Pilata gêjô eņ awa gebe “Aê Juda me. Aôm nêm lau to lau dabuņsêga sêkêņ aôm gôdêņ aê gômôêņ. Aôm gôgôm asageņ.” ³⁶ Ma Jesu gêjô eņ awa gebe “Aêņoc gamêņ gêc nom tonec atom. Embe aêņoc gamêņ ênêc nom tonec, oc ņoc lau sênac siņ ma Juda sêkôc aê tôņ atom. Mago aêņoc gamêņ gêc tonec atom.” ³⁷ Ma Pilata kêsôm gêdêņ eņ gebe “Amboac tonañ aôm kiņ teņ me.” Tec Jesu gêjô eņ awa gebe “Kôsôm gac, aê kiņ teņ. Tinoc

kêkôc aê tec gamêñ nom tonec gebe jawa biññanô sa. Lau samob, tañ nêñ ñam kasêp biññanô nañ, sêñô aê aoc.”³⁸ Ma Pilata kêsôm gêdêñ enj gebe “Biññanô tau tonañ asagenj.”

Pilata kêkic Jesunê biñ

(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)

Kêsôm biñ tonañ su, go kêsá gêdêñ Juda gêja kêtiam ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê katap biñ teñ sa kêpi ñac tônê atomanô.³⁹ Amacnê mêtê teñ tec gêc gebe jañgamboac ñac teñ su êtôm Pasagenj êndêñ amac. Ma galoc abe jañgamboac Judanêñ kiñ su êndêñ amac me masi.”⁴⁰ Ma êsêac sêmôêc sêoc aucgenj kêtiam gebe “Enj atom, Baraba.” Ma Baraba tau tonañ enj kêjañgowaga teñ.

19

¹ Gocgo Pilata kêsôm sêkôc Jesu tôñ ma si enj ña lêpoa.² Ma sêkôc okêm mênjsêmôê kêtú sunsunj, go sêkêñ enj kêkuc ma sêu ñakwê asôsamuc gêsac enj,³ go jasêkô enj lañônêmña ma sêsêm gebe “Judanêñ kiñ, ômoa ñajamônj.” Ma têtáp enj kêsêp alianô.

⁴ Pilata kêsá gêja kêtiam ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Alic acgom, aê jawê enj êsa awê êndêñ amac, go taôm ajala gebe katap biñ teñ sa kêpi enj atom.”

⁵ Go Jesu tosunsunj okêm ma tonakwê asôsamuc kêsá awê gêdêñ êsêac gêja. Ma Pilata kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Alic ñamalac tau tonec.”⁶ Lau dabunjsêga to sakiñwaga sêlic enj e sêmôêc gebe “Ônac enj êpi kakesotau êna. Ônac enj êpi kakesotau êna.” Tec Pilata kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Taôm akôc enj awac ma anac enj êpi kakesotau, gebe aê tauc tec katap biñ teñ sa kêpi enj atom.”⁷ Juda sêjô enj awa gebe

“Aêacma biñsu tenj gêc, ma êtu biñsu tonanña tec enj êmac êndu, gebe kêsam tau gebe Anôtônê Latu.”

⁸ Pilata gêñô biñ tonan e kêtêc tau ñanô, ⁹ ma kêsô gôliñwaganê andu gêja kêtiam jakêtu kênac Jesu gebe “Aôm anga ondoc,” e Jesu gêjam tau tôñ. ¹⁰ Tec Pilata kêsôm gêdên enj gebe “Aôm gôjam taôm tôñ aê me. Aôm kôjala gebe aê katu ñatau jañgamboac aôm suña to ñatau janac aôm ôpi kakesotaunja me masi.”

¹¹ Ma Jesu gêjô enj awa gebe “Anôtô lolôcña embe êlôc atom, aôm ôtu aêñoc ñatau atom. Amboac tonanñ ñac, tañ kêkên aê gadên aôm gamênñ nan, nê sec kêlêlêc aômnêm su.” ¹² Pilata gêñô biñ tonanñ tec gesom intêna êñgamboac enj suña, mago Juda sêmôêc sêôc aucgenj gebe “Embe ôñgamboac ñac tonanñ su, oc kaisaranê ñac aôm atom. Ñac tenj embe êñgôm tau êtu kinj nan, oc etoc tau sa êndênñ kaisara.”

¹³ Pilata gêñô biñ tonanñ su, go gêwê Jesu kêsa awê e Pilata tau gêngônñ lêpônñ sêmêtôc biñña, nanj kêkô gamênñ, tañ sêsam sebe “Masacpoc” nanj, sêsam ña Ebolai awenj gebe “Gabata.” ¹⁴ Biñ tonanñ sêgôm gêdênñ bêc, tañ sêmasanñ taunj kêtû Pasaña nanj. Ñaoc kêkô ñaluñgenj ma Pilata kêsôm gêdênñ Juda gebe “Alic nêm kinj tauma acgom.” ¹⁵ Ma lau tau sêmôêc gebe “Enañamanñ, ênanñamanñ. Ônac enj êpi kakesotau.” Tec Pilata kêsôm gêdênñ êsêac gebe “Amac abe aê janac amacnêm kinj êpi kakesotau êna me.” Ma lau dabuñsêga sêjô enj awa gebe “Aêacma kinj masi, kaisara taugenj.” ¹⁶ Sêsôm su, go kêkênñ Jesu gêdênñ êsêac gebe sênac enj êpi kakesotau.

*Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)*

Amboac tonan sêkôc Jesu sa sêja. ¹⁷ Enj tau gêôc nê kakesotau ma sêsa gamên, tan sêsam gebe “Gamên môkêlacja” nan sêja, sêsam na Ebolai awen gebe “Golgata.” ¹⁸ Jasêjac enj kêpi kakesotau anja tonan, ma nac luagêc sêwiñ enj senkalenj makenj makenj, ma Jesu kêsêp nalunjenj. ¹⁹ Ma Pilata keto nalô tenj ma gêjac tamiñ kakesotau. Nalô tau gebe “Judanênj Kinj Jesu Nasaretja.” ²⁰ Gamên tanj sêjac Jesu kêpi kakesotau nanj, gêc malacgala, tec Juda taêsam sêsam nalô tau. Ma teto nalô tau na Ebolai ma Rom to Helen awenj. ²¹ Tec Judanênj lau dabunjsêga sêsôm gêdênj Pilata gebe “Oto gebe ‘Judanênj kinj atom,’ oto gebe ‘Enj tau kêsam tau gebe Judanênj kinj aê.’ ” ²² Ma Pilata gêjô êsêac awenj gebe “Binj tanj kato nanj katogac.”

²³ Sinjwaga sêjac Jesu kêpi kakesotau su acgom, go sêboa ênê nakwê sa gêja toê aclê kêtôm êsêac sinjwaga kêtômgenj. Ma nakwê ôlija gacgenj gêc. Nakwê baliñ tau sêsi atom, sêwa samucgenj anja gêsutêkwa ma kêsêp e gêdênj akainj, ²⁴ ma sêsôm gêdênj taunj gebe “Takac êngic atom, tapuc kapoac ma takênj êndênj nac tenj êkôc samucgenj.” Sêgôm tonanj gebe binj, tanj teto gêc nanj, êtu anô gebe

“Êsêac sêjac sam aênjoc nakwê gêdênj taunj ma sêpuc kapoac kêtû njoc nakwê baliñja.”
Gênj tonanj sinjwaga sêgôm.

²⁵ Jesu têna agêc têna saunj, Kleopanê awê Maria, ma Maria Magdalaña sêkô Jesunê kakesotau nalabu. ²⁶ Jesu gêlic têna agêc nacsenjom, tanj têtac gêwiñ enj nanj, agêc sêkô sêwiñ taunj, tec kêsôm gêdênj têna gebe “Awê, ôlic latôm tonanj.” ²⁷ Go kêsôm gêdênj nacsenjom tau gebe “Ôlic tênam tonanj.”

Ma gêdênj ñasawa tau tonanjenj ñacsenjom tau kêkôc Jesu têna sa jagênjgônj ênê andu gêwiñj enj.

Jesu gêmac êndu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Tonañ su ma Jesu kêjala gebe gêjac dabiñj nê gêñ samob e gêbacnê gebe biñj, tañ teto gêc nañ, êtu anô, tec kêsôm gebe “Bu gêjô aê.” ²⁹ Laclu tobu ñamakic kêkô, tec sêsac mêchelep tôñj kêsêp bu ñamakic ma sêjac kêsô ôpic jasêsunj kêpi gêdênj enj awasunj gêja. ³⁰ Jesu gênôm bu ñamakic tau su ma kêsôm gebe “Gajac dabiñj sugac.” Go môkêapac gêjac tuluc ma kêkênj nê katu gêja.

Sêgunj Jesu kêsêp nê bl

³¹ Gêdênj bêc tonañ, bêc sêmansañ taunj êtu Pasaña, tec Juda tetenj Pilata gebe êkênj lau têtuc lau tau enjkañj tulu ma sêkôc êsêacnênj ñawêlêlanj su. Tetenj enj nañ ñam gebe ñawêlêlanj senkalenj kake-sotau êndênj sabat atom, gebe sabat tonañ kapôenj kêlêlêc. ³² Amboac tonañ sinwaga jatêtuc ñac ñamataña akaiñj tulu ma ñac, tañ sêjac enj genkalenj ñamakenj nañ, sêgôm enj amboac tonanjenj. ³³ Go dedenj Jesu sêja e sêlic enj gêmac êndu su, tec têtuc enj akaiñj tulu atom. ³⁴ Mago sinwaga tenj gêgunj enj ña kem ñamata kêsêp nê bi e gacgenj dec to bu kêsa. ³⁵ Ma ñac, tañ gêlic genj tau nañ, kêsôm lasê ma kêsôm lasê tobiñjanôgenj. Ñac tau kêjala gebe kêsôm biñjanô gebe amac akênj êwiñj amboac tonañ. ³⁶ Sêgôm gêñ tonec gebe biñj, tañ teto gêc nañ, êtu anô gebe “Êsêac oc têtuc ênê ñatêkwa tenj tulu atom.” ³⁷ Ma biñj tonec êwiñj gebe “Lau oc matenj e ñac, tañ sêgunj enj nañ.”

*Êsêac sêsunj Jesu kêsêp sê
(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Binj tonan su acgom, go Jesunê nacsenjom tenj, tanj gêjam nê nâlêlôm auc kêtû kêtêc Judana nanj, Josep anja Arimatia, ketenj Pilata gebe êkôc Jesunê naweleanj su, tec Pilata gêlôc. Amboac tonan Josep jakêkôc nâwêlêlanj tau su. ³⁹ Ma Nikodeme, tanj gêmunjenj gedenj gêbêc gedenj Jesu gêja nanj, kêkôc katêkwi to môsê sêgalunj gawinj tau kêtôm dônj 100 ma gêja amboac tonan. ⁴⁰ Êsêac lau tonan jasekôc Jesunê nâwêlêlanj su ma sêsabanj togenmalugenj kêsêp obo kwalam-kwalam kêtôm Juda sesabanj nênj nâcmatê semoa. ⁴¹ Kôm tenj gêc gamênj, tanj sêkênj Jesu kêpi kakesotau nanj nâgala, ma sêô wakuc tenj gec kôm tonan nâlelôm, tanj tetoc nâcmatê tenj gêc gêmunj su atomanô. ⁴² Ac tetoc enj gec tonan gebe Judanênj bêc sêmansanj tauñña gêbacnê, tec sesunj Jesu gêc sêô tonan dambegenj.

20

*Jesu gêdi sa anja nâcmatênênj
(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12)*

¹ Gêdênj woke nâbêc nâmata nâbêbêc kanucgen nanj Maria Magdalaña gêja sêô e gêlic sêkac poc su anja sêawa. ² Tec kêlêti jakêsôm gêdênj Simon Petere agêc nacsenjom, tanj Jesu têtac gêwinj enj nanj gebe “Êsêac sêkôc Apômtau sa anja sêô ma ajam kauc gamênj, tanj tetoc enj gêc nanj.” ³ Tec Petere agêc nacsenjom tau sêsa sêô sêja. ⁴ Agêc sêlêti lulugenj sêwinj tauñ sêja e nacsenjom, nanj kêlêlêc Petere ma gêmunj jagêô lasê sêô kêtû nâmata ⁵ jakêtuc kêniñ e gêlic obo kwalam-kwalam gêc, mago enj tau kêsêp

gêja atom. ⁶ Simon Petere kêdaguc e gacgej kêsêp sêlêlôm gêja ma gêlic obo kwalam-kwalam gêc, ⁷ ma obo waenja, tañ sêu gêsac môkêapac nañ, gêc gêwiñ obo kwalam-kwalam tonañ atom, sêluñ sa ma tetoc gêc tauña. ⁸ Gocgo ñacseñom, tañ jagêô lasê sêô kêtú ñamata nañ, kêsêp ñalêlôm gêja e gêlic ma kêkên gêwiñ, ⁹ gebe agêcnêñ kauc kêsá kêpi biñ, tañ teto gêc gebe Eñ oc êndi sa anja ñacmatênêñ nañ, su atom tagen. ¹⁰ Tonañ su, go ñacseñomagêc sêc sêmu sêja.

*Jesu geoc tau lasê gêdêñ Maria Magdalaña
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)*

¹¹ Maria mênkêtañ kêkô sê ñamagê. Kêtañ ma kêtuc kênin kêsêp sê ñalêlôm ¹² e gêlic anela luagêc tonêñ ñakwê ñaeb ñaôma sêngôn gamên, tañ tetoc Jesunê ñawêlélan gêc nañ ñamala, teñ gêngôn en môkêapacña ma teñ gêngôn en akainja. ¹³ Ma agêc sêsôm gêdêñ en gebe “Awê, aôm kôtan asagen.” Tec en kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Êsêac sêkôc ñoc Apômtau sa ma aê gajam kauc gamên, tañ tetoc en gêc nañ.” ¹⁴ Kêsôm biñ tonañ su ma kêkac tau ôkwi e jagêlic Jesu kêkô, mago kêjala en gebe Jesu nec atom. ¹⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ en gebe “Awê, aôm kôtan asagen. Aôm gosom asa.” Ma awê tau geboc en ñac-gejob-kômwaga teñ, tec kêsôm gêdêñ en gebe “Apômtau, embe aôm ôkôc en su, nañ ôsôm gamên, tañ kotoc en gêc nañ, ñam êndên aê, ma jakôc en jamên,” ¹⁶ Go Jesu awa gêjac en gebe “Maria.” Tec awê tau gêjac tau ôkwi ma kêsôm gêdêñ en ña Ebolai awen gebe “Rabuni,” gebe “Mêtmôkê.” ¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêñ en gebe “Ômoasac aê atom, gebe

kapi gadêñ Tamoc gaja atom tagen. Ôndên lasici naôsôm êndên êsêac gebe 'Aê japi jandên aê Tamoc to ac Tamemi, jandên êôc Anôtô to amacnêm Anôtô jana acgom.' ”¹⁸ Amboac tonan Maria Magdalaña jakêsôm lasê gêdên ñacsenomi gebe “Aê galic Apômtau su, tec kêsôm biñ tonec gêdên aê.”

Jesu geoc tau lasê gêdên ñacsenomi

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Woke ñabêc ñamataña tonan ñakêtula ma ñacsenomi sêlai balêm, tañ sêngôn nan, ñakatam auc gebe têtêc Juda. Go Jesu jakêkô êsêac ñaluñgen ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Biñmalô êndên amac.”

²⁰ Kêsôm biñ tonan su, go kêtôc lêma to nê bi gêdên êsêac. Tec ñacsenomi têntac ñajam kêsâ gebe sêlic Apômtau. ²¹ Go Jesu kêsôm gêdên êsêac kêtiam gebe “Biñmalô êndên amac, aê jasakiñ amac amboac Tamoc kêsakiñ aê.” ²² Kasôm biñ tonan su, go gêju awajaô kêpi êsêac ma kêsôm gebe “Akôc Nalau Dabuñ êwac. ²³ Embe asuc launên sec ôkwi, oc ênaña, ma embe aê tôñ, oc gacgen ênêc êsêacña.”

Jesu agêc Tom

²⁴ Gêdên tañ Jesu mêngeoc tau lasê nan, êsêac 12 nên ten, Tom, tañ sêsam en gebe Ôlinbôm nan, gêmoa gêwiñ êsêac atom. ²⁵ Tec ñacsenomi ñagêdô sêjac miñ gêdên en gebe “Aêac alic Apômtau su.” Ma en kêsôm gêdên êsêac gebe “Aê embe jalic bêlêm ñamala, tañ gêc ênê lêma nan atom, ma embe jakên lemoclatu êsêp bêlêm ñamala atom, ma embe jakên lemoc êsô ênê bi atom, oc jakên êwiñ atomanô.”

²⁶ Ñabêc 8 gêjaña acgom, go ñacsenomi sêngôn balêm kêtiam ma Tom gêwiñ êsêac. Ac sêlai katam

auc sêngôn, ma Jesu jakêkô êsêac ñaluñgeñ, go kêsôm gebe “Biñmalô êndêñ amac.” ²⁷ Ma kêsôm gêdêñ Tom gebe “Ôkêñ Iêmamlatu ênsac tecenec ma ôlic lemoc ma ôkêñ lêmam êsô ñoc bi ec têmtac lulu atom, ôkêñ êwiñgeñ.” ²⁸ Tec Tom gêjô eñ awa gebe “O ñoc Apômtau to êôc Anôtô.” ²⁹ Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aôm kôkêñ gêwiñ kêtû gôlic aêña me. Aê aoc êôc êsêac, tañ sêlic ñanô atom ma sêkêñ êwiñ.”

Joan keto buku tonec kêtû ñam amboac ondocña

³⁰ Jesu gêgôm gêñtalô gwalêkiñ nê ñacsenomi sêlic, mago teto samob tomalagen kêsêp buku tonec atom. ³¹ Teto tonanjen gebe akêñ êwiñ Jesu, gebe Kilisi tau, Anôtônê Latu eñ, ma akêñ êwiñ gebe anğonj matem jali êtu ênê ñaêña.

21

Jesu geoc tau lasê gêdêñ ñacsenomi 7

¹ Tonan su, go Jesu geoc tau lasê gêdêñ nê ñacsenomi kêtiam anğa bugêjactonj Tiberiana, ma ñamiñ tau tonec. ² Simon Petere agêc Tom, tañ sêsam eñ gebe Ôliñbôm nan, ma Natanael anğa Kana Galiliana, ma Sebedai latuagêc to ñacsenomi ñagêdô nêñ luagêc, ac sêngôn sêwiñ taun. ³ Ma Simon Petere kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê jana jansom i.” Tec êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Aêac awiñ aôm.” Ac sêsa jasêpi wanj teñ ma gêdêñ gêbêc tonanj têtap i teñ sa atom. ⁴ Gêdêñ gelenmata, go Jesu kêkô ambêô ma nê ñacsenomi sêjala eñ gebe Jesu nec atom. ⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Napalêac, amacnêm gêñ taniñña teñ gêc me masi.”

Ma êsêac sêjô enj awa gebe “Masi.” ⁶ Go kêsôm gêdênj êsêac gebe “Au wasanj êsêp wanj ñalêsiñ, tanj kêsî anôña nanj, ma oc atap ñanô sa.” Sêu kêsêp gêja ma sebe sênam jaôñ êpi êmêñ e sêgôm jageo gebe i taêsam gêwê. ⁷ Ma ñacsenjom tanj Jesu têtac gêwiñ enj nanj, kêsôm gêdênj Petere gebe “Op, Apômtaugoc.” Simon Petere gêñô gebe Apômtau, tec kêkwa tau auc ña nê ñakwê, tanj kêkôc su gêc nanj, ma gêu tau kêsêp bu gêja. ⁸ Ñacsenjomi ñagêdô towanjenj sêpoac jabanj bau amboac tasaka ñasawa êtôm 50, tec sêjam jaôñ wasanj toigenj kêpi bau gêja. ⁹ Jasêsô bau e sêlic ja kêsâ ma i to mo kêsâ gêwiñ. ¹⁰ Tec Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Akôc i, tanj galoc alô nanj, ñagêdô amêñ.” ¹¹ Tec Simon Petere kêpi wanj gêja ma gêjam jaôñ wasanj, tanj i kapôêñ 153 sêwê e tonoma nanj, kêpi bau gêja, mago wasanj gêngic atom. ¹² Go Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Amêñ, aninj gêñ bêbêcña acgom.” Nacsenjomi samob têtêc tauñ e nêñ tenj katu kênac enj gebe “Aôm asa,” nec atom. Êsêac sêjala enjac gebe enj Apômtau. ¹³ Go Jesu kêkôc mo jakêkêñ gêdênj êsêac ma i amboac tonanjenj. ¹⁴ Jesu gêdi sa anja ñacmatênêñ ma geoc tau lasê gêdênj nê ñacsenjomi kêtû dim têtêacña tonanj.

Jesu agêc Petere

¹⁵ Senj gêñ su, go Jesu kêsôm gêdênj Simon Petere gebe “Joanj latu Simon, aôm têtac gêwiñ aê kêtêlêc êsêac tônê su me masi.” Tec Simon gêjô enj awa gebe “Aec, Apômtau, aôm kôjala gebe aêñoc ñalêlôm gêwiñ aôm. “Ma Jesu kêsôm gêdênj enj gebe “Ojop aêñoc domba ñalatu.” ¹⁶ Go Jesu kêtû kênac enj kêtiam kêtû dim luagêc gebe “Joanj latu Simon, aôm têtac gêwiñ aê me masi.” Tec Simon gêtêc

gêdêñ Jesu gebe “Aec, Apômtau, aôm kôjalagac gebe aêñoc ñalêlôm gêwiñ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ojop aêñoc domba.” ¹⁷ Go kêtú kênac eñ kêtú dim têlêac gebe “Joan latu Simon, aômnêm ñalêlôm gêwiñ aê me masi.” Tec Peterenê ñalêlôm ñawapac kêsa, gebe kêtú kênac eñ katu dim têlêac gebe “Aômnêm ñalêlôm gêwiñ aê me masi,” ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, aôm kôjala gêñ samob, aôm kôjala gebe ñoc ñalêlôm gêwiñ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ojop aêñoc domba. ¹⁸ Biññanô, aê jasôm tobiññanôgeñ êndêñ aôm gebe Aôm ñapalêgeñ, tec taôm kôjandiñ nêm ômbiñkap ma kôsêiêñ gôja gamêñ, tañ gobe ôna nañ. Ma embe otu ñac lanğwa, oc ôlam lêmam ma teñ êjandiñ aômnêm ômbiñkap ma êwê aôm ôna gamêñ, tañ taôm godec gebe ôna atom nañ.” ¹⁹ Jesu kêsôm biñ tonañ gebe êtôc Peterene lêñ êmac êndu ma êwaka Anôtônê ñawasi saña. Kêsôm biñ tonañ su ma keten eñ gebe “Ôndanğuc aê.”

Jesu agêc ñacseñom, tañ eñ têtac gêwiñ nañ

²⁰ Petere kêkac tau ôkwi e gêlic ñacseñom, tañ Jesu têtac gêwiñ eñ nañ kêdaguc. Gêdêñ êsêac señ Pasa ma eñ gêc kêsi Jesuña ma kêsôm gebe “Apômtau, asa oc eoc aôm lasê.” ²¹ Tec Petere gêlic eñ e kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, ma ñac tônê oc amboac ondoc.” ²² Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aê embe têtac teñ gebe eñ êmoa e jamu jamêñ, nañ oc aômnêm biñ me. Aôm tec ôndanğuc aêgeñ.” ²³ Amboac tonañ biñ tonec kêsa gêdêñ lasitêwai ñagêdô gêja gebe Ñacseñom tônê oc êmac êndu atom. Jesu kêsôm ñalô tonec gebe “Eñ êmac êndu atom” nec atom. Eñ kêsôm tagen tonec gebe “Aê embe

têtac tenj gebe enj êmoa e jamu jamênj, nanj oc aômnêm binj me.”

²⁴ Nacsenjom tonec tec gêwa binj tau njai njam sa ma keto binj tau ma aêac ajala gebe binj, tanj gêwa sa nanj binjanô.

²⁵ Jesu gêgôm gênj njanô njagêdô gwalêkinj gêwinj. Aê taêc gêjam gebe êsêac embe sêwa samob sa tomalagenj ma teto, oc êsêp papia taêsam e ênam njom aucgenj.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb